

Obsah

Dôvodová správa	2
1. Profil kraja	3
1.1. Všeobecná charakteristika územia	3
1.2. Cezhraničná a medzinárodná spolupráca	5
1.3. Prehľad rozvojových dokumentov	6
2. Obyvateľstvo a bývanie	7
2.1. Stav a pohyb obyvateľov	7
2.2. Veková štruktúra	8
2.3. Vzdelanie obyvateľstva	8
2.4. Ekonomická aktivita	9
3. Bývanie a bytová výstavba	10
4. Hospodárstvo kraja	13
4.1. Priemysel	14
4.2. Stavebníctvo	14
4.3. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	15
4.4. Obchod a služby	18
5. Cestovný ruch	20
6. Priame zahraničné investície	22
7. Organizačná štruktúra ekonomiky	23
8. Trh práce a zamestnanosť	25
9. Doprava	27
9.1. Cestná doprava	27
9.2. Železničná doprava	28
9.3. Letecká a vodná doprava	28
9.4. Hraničné priechody	28
9.5. Cyklistická doprava	29
9.6. Hromadná doprava	29
10. Technická infraštruktúra	30
10.1. Zásobovanie pitnou vodou	30
10.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	30
11. Vzdelávanie	32
12. Kultúra	35
12.1. Pamiatkový fond	35
12.2. Kultúrne zariadenia	35
13. Zdravotníctvo	37
14. Sociálne služby	39
15. Životné prostredie	41
15.1. Ovzdušie	41
15.2. Voda	41
15.3. Odpady	42
15.4. Ochrana prírody	42
16. SWOT analýza	44
17. Kľúčové disparity a faktory rozvoja	52
18. Rozvojové zámery odvetví v pôsobnosti BSK na rok 2007 s výhľadom do roku 2010	53
19. Operačné programy a možnosti ich využitia na území BSK	86
20. Návrh na zostavenie indikatívneho zásobníka projektových zámerov BSK	
21. Záver	82

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj má pre realizáciu nástrojov a opatrení regionálnej politiky vypracovaný základný dlhodobý programový dokument Stratégiu rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja, ktorá bola schválená Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č.36/2003.

Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja bola východiskovým dokumentom pre stanovenie cieľov, opatrení a podporovaných aktivít spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov Európskej únie v skrátenom programovom období 2004 – 2006 na území NUTS II Bratislava. V tomto období boli oprávnené subjekty na vymedzenom území Bratislavského kraja príjemcami nenávratných finančných príspevkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Jednotného programového dokumentu pre cieľ 2.

Zároveň mohli oprávnené subjekty z celého územia Bratislavského kraja žiadať nenávratný finančný príspevok z Európskeho sociálneho fondu v rámci Jednotného programového dokumentu pre cieľ 3, ktorý bol zameraný na rozvoj ľudských zdrojov z hľadiska vzdelávania a uplatnenia na trhu práce (viď prílohy).

Návrh rozvojovej stratégie BSK so zohľadnením programovacieho obdobia pre čerpanie štrukturálnych fondov na roky 2007 - 13 nadväzuje na schválenú Stratégiu rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja a aktualizuje ju z pohľadu programovacieho obdobia 2007 – 2013 v súvislosti s Operačnými programami, ktoré sa budú v tomto období uplatňovať na území Bratislavského kraja v rámci Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007 – 2013. V porovnaní so staršou verziou Stratégie sa jej aktualizovaná podoba zameriava na stanovenie konkrétnych zámerov, ktoré môže BSK realizovať v intenciách svojich zákonom stanovených kompetencií, a to aj za pomoci využitia eurofondov v novom programovacom období.

Obsahová štruktúra dokumentu je nasledovná:

Analytická časť dokumentuje stav ekonomických a sociálnych ukazovateľov Bratislavského kraja k referenčnému roku 2005 (s využitím dostupných údajov ŠÚ SR).

SWOT analýza vychádza z výsledkov sociálno – ekonomickej analýzy a prezentuje tieto poznatky v podobe definovania silných a slabých stránok regiónu, príležitostí jeho rozvoja a možných ohrození.

Koncept rozvojových zámerov je vypracovaný za odvetvia v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja na rok 2007 s výhľadom do roku 2010, je doplnený o strategické ciele, opatrenia a aktivity za odvetvia, ktorých rozvojové zámery by mohli byť v rokoch 2007 -13 podporené aj z eurofondov v zmysle schválených Operačných programov uplatniteľných aj v teritóriu Bratislavského kraja.

1. Profil kraja

1.1. Všeobecná charakteristika územia

Bratislavský kraj má excentrickú polohu v západnej a juhozápadnej časti SR, zaberá územie 2 053 km² a svojou rozlohou je najmenším krajom Slovenskej republiky. Z geografického hľadiska je poloha kraja veľmi výhodná, pretože leží na historickej križovatke obchodných ciest - podunajskej a severo – južnej, tzv. jantárovej ceste. Súčasná centrálna poloha kraja v stredoeurópskom priestore, dobrá dostupnosť a plnenie funkcie medzinárodnej križovatky v cestnej a železničnej doprave, vzrastajúci význam vodnej a leteckej dopravy a dosiahnutá úroveň ukazovateľov v ekonomickej a sociálnej oblasti patria k výrazným rozvojovým faktorom Bratislavského kraja nielen v rámci Slovenskej republiky, ale aj v rámci Európskej únie.

Z hľadiska krajinnej štruktúry je územie kraja tvorené južnou časťou Malých Karpát územím Záhorskej a Podunajskej nížiny. Zo severnej a východnej strany susedí s Trnavským krajom, na juhu hraničí s Maďarskou republikou a na západe s Rakúskom. Hranicu s Rakúskom tvorí rieka Morava a v dĺžke 37 km druhá najväčšia európska rieka Dunaj. V blízkosti hraníc kraja sú hranice Českej republiky s územím Juhomoravského kraja. Sídлом Bratislavského kraja je hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava s významnými politickými a ekonomickými funkciami.

Územnú a sídelnú štruktúru Bratislavského kraja tvorí 73 obcí, z ktorých 1 má štatút hlavného mesta SR (Bratislava) a 6 má štatút mesta (Malacky, Stupava, Svätý Jur, Pezinok, Modra, Senec). Územie hlavného mesta SR Bratislavy sa člení na sedemnášť mestských častí: Staré Mesto, Podunajské Biskupice, Ružinov, Vrakuňa, Nové Mesto, Rača, Vajnory, Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica, Čunovo, Jarovce, Petržalka a Rusovce. Stupeň urbanizácie v kraji dosahuje úroveň 83,5% a je vysoko nad priemerom SR (55,7%).

V správnom členení tvorí Bratislavský kraj územie 8 okresov – okresy Bratislava I – V a mimobratislavské okresy Malacky, Pezinok a Senec. Najmenším okresom (nielen v kraji ale v celej SR) je okres Bratislava I s podielom 0,5% z celkovej rozlohy kraja, najväčším je okres Malacky, na ktorý pripadá 46,3% rozlohy kraja.

V systéme klasifikácie regiónov Európskej únie ako nomenklatúrnych územných štatistických jednotiek (NUTS) pre uplatňovanie pomoci zo štrukturálnych fondov a iniciatív Bratislavský kraj predstavuje územnú jednotku na úrovni NUTS II a NUTS III zároveň.

Zákomom č.302 zo 4.júla 2001 o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajocho) vzniklo 8 samosprávnych krajov, ktoré sa pri výkone samosprávy starajú o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Územný obvod zriadeného Bratislavského samosprávneho kraja je zhodný s územným obvodom Bratislavského kraja a jeho sídlom je Bratislava.

Tab. č.1

Všeobecná charakteristika územia Bratislavského kraja¹

<i>Územie</i>	<i>Rozloha v km²</i>	<i>počet obyvateľov</i>	<i>hustota osídlenia</i>	<i>počet obcí</i>
Bratislava I	10	42 241	4 686	
Bratislava II	92	108 647	1 224	
Bratislava III	75	61 728	854	
Bratislava IV	97	93 672	1 008	
Bratislava V	94	119 171	1 374	
Bratislava spolu	368	425 459	1 157	1
Malacky	949	66 353	67	26
Pezinok	375	55 939	143	17
Senec	361	55 948	140	29
BK spolu	2053	603 699	301	73

¹ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

1.2. Cezhraničná a medzinárodná spolupráca

Bratislavský samosprávny kraj susedí s Rakúskom (Dolné Rakúsko a Weinviertel) a Maďarskom (župa Győr – Moson – Sopron) a v rámci republiky s Trnavským samosprávnym krajom. Územie Bratislavského samosprávneho kraja spolu s územím Trnavského kraja je súčasťou regionálnych celkov medzi ktorými sa rozvíja cezhraničná spolupráca podporovaná iniciatívami Európskej únie.

Na hranici s Rakúskom sa v programovom období 2004 – 2006 realizuje iniciatívny program INTERREG IIIA Rakúsko – Slovenská republika financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. V programovom dokumente sú schválené podporované priority vzájomnej spolupráce v oblasti malého a stredného podnikania, v turistike a cestovnom ruchu, v oblasti zlepšenia cezhraničnej dopravy a budovania cezhraničných sietí, v oblasti ochrany životného prostredia a územného rozvoja a v oblasti rozvoja ľudských zdrojov. Pre regióny na hranici s Maďarskom platí program INTERREG IIIA Maďarsko – SR – Ukrajina a medzi podporované oblasti spolupráce patrí cezhraničná obchodná a sociálna spolupráca a spolupráca v ochrane životného prostredia a v dopravnej infraštruktúre. Bratislavský samosprávny kraj v oboch plní úlohu administrátora Fondu mikroprojektov, je zapojený do centrálneho monitorovacieho systému, plní funkciu regionálneho infobodu a je zastúpený v spoločných cezhraničných riadiacich a monitorovacích výboroch.

Medzinárodná spolupráca sa realizuje prostredníctvom Dohôd o spolupráci, ktoré má Bratislavský samosprávny kraj uzavreté s regiónmi v Českej republike (Juhomoravský a Stredočeský kraj), v Rakúsku (spolková krajina Dolné Rakúsko), v Maďarsku (župa Győr - Moson – Sopron), v Poľsku (Mazowieckie vojvodstvo), v Ruskej federácii (Moskovská oblasťná дума), v Číne (región – mesto Šanghaj), v Belgicku (región – mesto Brusel), v Chorvátsku (Varaždínska a Záhrebská župa) a v Taliansku (región Benátsko). Dohody o vzájomnej spolupráci sú orientované do oblasti hospodárskeho rozvoja, cestovného ruchu, dopravy, školstva, sociálnej starostlivosti a zdravotníctva, kultúry a ochrany životného prostredia.

Bratislavský samosprávny kraj má od roku 2002 založenú kanceláriu pre styk s Európskou úniou so sídlom v Bruseli. Kancelária poskytuje domácim záujemcom informácie o záležitostiach EÚ, poskytuje pomoc pri vyhľadávaní partnerov pre spoločné medzinárodné projekty a podporuje cezhraničnú a medzinárodnú spoluprácu s ostatnými európskymi regiónmi. Zároveň prezentuje miestnu a regionálnu politiku, rozvojové zámery a kultúrno spoločenské aktivity realizované na území Bratislavského samosprávneho kraja regiónom členských krajín EÚ.

1.3. Prehľad rozvojových dokumentov

Bratislavský samosprávny kraj má pre územný a regionálny rozvoj svojho územia vypracované a schválené tieto základné programové a rozvojové dokumenty:

- Územný plán veľkého územného celku Bratislavský kraj, schválený vládou SR
- Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja, schválená Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 36/2003 (pripravuje sa Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013)
- Regionálna inovačná stratégia
- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v Bratislavskom kraji, schválená Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 69/2005
- Koncepcia dlhodobého rozvoja stredného školstva
- Súčasný stav a dlhodobý zámer rozvoja stredného školstva
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb – Komunitný plán
- Koncepcia rozvoja kultúry a športu v podmienkach BSK v rokoch 2002 - 2005

2. Obyvateľstvo

2.1. Stav a pohyb obyvateľov

Na území Bratislavského kraja žilo k 31.12. 2005 celkom 603 699 obyvateľov, z toho 317 998 žien. Z celkového počtu obyvateľov Bratislavského kraja trvale bývalo v hl. m. SR Bratislave 70,47 %, čo je 425 459 obyvateľov, z toho 226 462 žien. Na celkovom počte 5 389 180 obyvateľov Slovenskej republiky sa kraj podieľal 11,2 %. Z hľadiska počtu obyvateľov v sídlach kraja (okrem Bratislavy) je najväčším mestom Pezinok s 21 334 obyvateľmi a najmenším Svätý Jur so 4 836 obyvateľmi.

V roku 2005 sa na území kraja narodilo 5 888 detí, z toho 5 872 živonarodených, čo je oproti roku 2004 o 436 živonarodených detí viac. Prírastok živonarodených detí bol zaznamenaný vo všetkých okresoch, najviac v okrese Bratislava II (1 071 detí) a najmenej v okrese Bratislava I (394 detí). Zo všetkých narodených detí sa 21,9% narodilo mimo manželstva. Priemerný vek matky bol 29,14 rokov. V roku 2005 zomrelo 5920 obyvateľov Bratislavského kraja, prevažnú väčšinu tvorili obyvatelia v poproduktívnom veku nad 60 rokov. Priemerný vek zomretých je u mužov 68,53 a u žien 75,79 rokov. Porovnaním počtu narodených a zomretých získame prirodzený prírastok, resp. úbytok. V roku 2005 bol zaznamenaný prirodzený úbytok obyvateľov v polovici okresov Bratislavského kraja a dosiahol 48 obyvateľov. Najvyšší prirodzený úbytok obyvateľov bol v okrese Bratislava III a Bratislava I. Prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahli iba okresy Bratislava IV, Bratislava V, Pezinok a Senec.

Do Bratislavského kraja sa v roku 2005 nasťahovalo 6320 obyvateľov s trvalým pobytom, z toho zo zahraničia pribudlo 1227 a z ostatných krajov Slovenskej republiky 5093 obyvateľov. Súčasne sa z kraja vysťahovalo celkom 3705 obyvateľov, z toho do zahraničia 470 a do ostatných krajov Slovenskej republiky 3235 obyvateľov. Sťahovaním sa dosiahol v kraji migračný nárast o 2615 obyvateľov. Najväčší migračný nárast o 1135 obyvateľov bol dosiahnutý v okrese Senec.

Celkovým prírastkom pribudlo v Bratislavskom kraji oproti roku 2004 2 257 obyvateľov, z toho 1 303 mužov a 1 264 žien. Rovnako ako aj v predchádzajúcich rokoch, kladné saldo celkového prírastku obyvateľov kraja nie je spôsobené prirodzeným, ale migračným pohybom.

V roku 2005 bolo v Bratislavskom kraji uzavretých 3312 manželstiev, čo je v prepočte 5,50 sobášov na 1000 obyvateľov stredného stavu. Podľa trvalého bydliska ženícha najviac manželstiev bolo uzavretých v okrese Bratislava IV (813) a najmenej v okrese Bratislava I (205). Z celkového počtu 2142 ukončených rozvodových konaní v Bratislavskom kraji bolo 1682 manželstiev rozvedených, z toho až 58,56 % rozvedených manželstiev bolo s maloletými deťmi. Priemerný vek rozvedených partnerov bol medzi 36. až 44. rokom veku. Najvyššia rozvodovosť zo všetkých okresov kraja bola v Bratislave V a najnižšia v okrese Malacky.

Do konca roku 2005 bolo v kraji vykonaných 2185 potratov, z nich 1716 bolo umelých prerušení tehotenstva (78,54 %). Oproti roku 2004 bol celkový počet potratov o 171

potratov nižší. Na celkovom počte potratov sa najviac podieľal okres Bratislava V s 518 potratmi, najmenej okres Bratislava I s počtom 151 potratov.

Tab. č.2

Prehľad pohybu obyvateľov za rok 2005²

OKRES	STREDNÝ STAV	ŽIVONARODENÍ	ZOMRETI	PRÍR. PRÍR./ÚBYTOK	PRÍR. ÚB.ZO ŠTAH.	CELK. PRÍR./ÚBYTOK
BA I	42569	394	608	-214	-403	-617
BA II	108434	1071	1258	-187	518	331
BA III	61764	561	813	-252	366	114
BA IV	93178	925	744	181	565	746
BA V	119263	1061	693	368	-638	-270
BA spolu	425208	4012	4116	-104	408	304
MA	66126	675	729	-54	567	513
PK	55585	590	546	44	505	549
SC	55380	595	529	66	1135	1201
BSK spolu	602299	5872	5920	-48	2615	2567

Podľa prognózy vývoja obyvateľstva do roku 2015 z Výskumného demografického centra v Bratislave sa počet obyvateľov v Bratislavskom kraji bude postupne ďalej znižovať a celkové prírastky obyvateľstva sa budú dosahovať iba prírastkom z migrácie. Stredná dĺžka života pri narodení sa bude zvyšovať u mužov na 74, 32 rokov a u žien na 80,39 rokov, index starnutia sa bude ďalej zvyšovať a odhadovaný priemerný vek obyvateľov dosiahne 42,95 rokov.

2.2. Veková štruktúra obyvateľov

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľov Bratislavského kraja bolo 13,22% obyvateľov v predproduktívnom veku, 65,91% obyvateľov v produktívnom veku a 20,88% obyvateľov v poproduktívnom veku. Oproti vekovej štruktúre obyvateľov SR je v kraji nižším podielom zastúpená predproduktívna zložka obyvateľstva a vyšším podielom poproduktívna zložka obyvateľstva.

Priemerný vek obyvateľov kraja v roku 2005 dosiahol 39,29 rokov a index starnutia bol 157,98 %. Najvyšší priemerný vek 44,01 rokov dosahuje obyvateľstvo okresu Bratislava I, najnižší priemerný vek 37,17 je zaznamenaný v okrese Bratislava V. V Slovenskej republike dosahuje priemerný vek 37,4 rokov.

2.3. Vzdelanie obyvateľov

Vzdelanostná úroveň obyvateľov je významne kvalitatívne ovplyvňuje ekonomický a sociálny rozvoj územia, najmä z hľadiska vyššej úrovne zamestnanosti a nižšej nezamestnanosti. Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 z celkového počtu 599 015 obyvateľov kraja malo 17% skončené vysokoškolské vzdelanie,

² Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

v ktorom prevládalo univerzitné a technické zameranie. Ukončené úplné stredné všeobecné a stredné odborné vzdelanie malo 25,1% obyvateľov, 3,9% obyvateľov učňovské s maturitou a 19,2% obyvateľov odborné a učňovské vzdelanie bez maturity. Základné vzdelanie malo 15,2% obyvateľov s najvyšším podielom u obyvateľov nad 65 rokov veku.

V medzikrajskom porovnaní vzdelanostnej úrovne sú určité rozdiely v tom zmysle, že v bratislavských okresoch je viac zastúpené obyvateľstvo s vyšším vzdelaním ako v mimobratislavských okresoch. Najvyššiu vzdelanostnú úroveň vykazovalo obyvateľstvo okresu Bratislava I, najnižšiu okres Malacky.

2.4. Ekonomická aktivita

V roku 2005 bolo v Bratislavskom kraji celkom 330,1 tisíc ekonomicky aktívnych obyvateľov. Ženy sa na celkovom počte ekonomicky aktívnych podieľali 47,6%. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov bolo 313,3 tisíc pracujúcich a 16,8 tisíc nezamestnaných. Ekonomicky neaktívnych obyvateľov od 15 rokov bolo 189,9 tisíc, z toho bolo 55,2 tisíc študentov a učňov, 105,9 tis. starobných a invalidných dôchodcov a 9,1 tisíc osôb na rodičovskej dovolenke. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov kraja bola 63,5% (u žien 56,8%) a miera nezamestnanosti dosiahla 5,1%.

Závery:

Z hľadiska vývoja reprodukcie obyvateľstva v Bratislavskom kraji sú významné nasledovné skutočnosti:

- Pretrváva prirodzený úbytok obyvateľstva
- Kladné saldo celkového prírastku obyvateľov je spôsobené migračným pohybom
- Pokračuje proces starnutia obyvateľstva, keď sa znižuje podiel detskej zložky a zvyšuje sa podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku
- Podľa prognózy demografického vývoja sa bude zvyšovať priemerný vek obyvateľov kraja
- Pretrváva vysoká úroveň vzdelania a vysoká ekonomická aktivita obyvateľov.

3. Bývanie a bytová výstavba

Pre hodnotenie stavu a úrovne bývania sú základným zdrojom informácií údaje o domovom a bytovom fonde. Tieto údaje sa zisťujú len pri tradičnom sčítaní obyvateľov, domov a bytov, ktoré bolo naposledy v roku 2001.

V roku 2001 bolo na území Bratislavského kraja celkovo 69 776 domov, z ktorých bolo 59 848 trvale obývaných. Podiel neobývaných domov tvoril 13,6%. V štruktúre trvalo obývaných domov z celkového počtu 59 848 bolo 81,9% rodinných a 16,2% bytových domov. Podľa druhu vlastníctva rodinných domov až v 96% išlo o vlastníctvo fyzickej osoby. Rodinné domy prevládali najmä v mimobratislavských okresoch, z nich najvyšší podiel z celkového počtu pripadol na okres Malacky (24,5%). Priemerný vek trvale obývaných rodinných domov v kraji bol 39 rokov a vek bytových domov bol 34 rokov. Podľa stavebných prvkov bola z celkového počtu bytových domov viac ako polovica (54%) postavených zo stenových panelov.

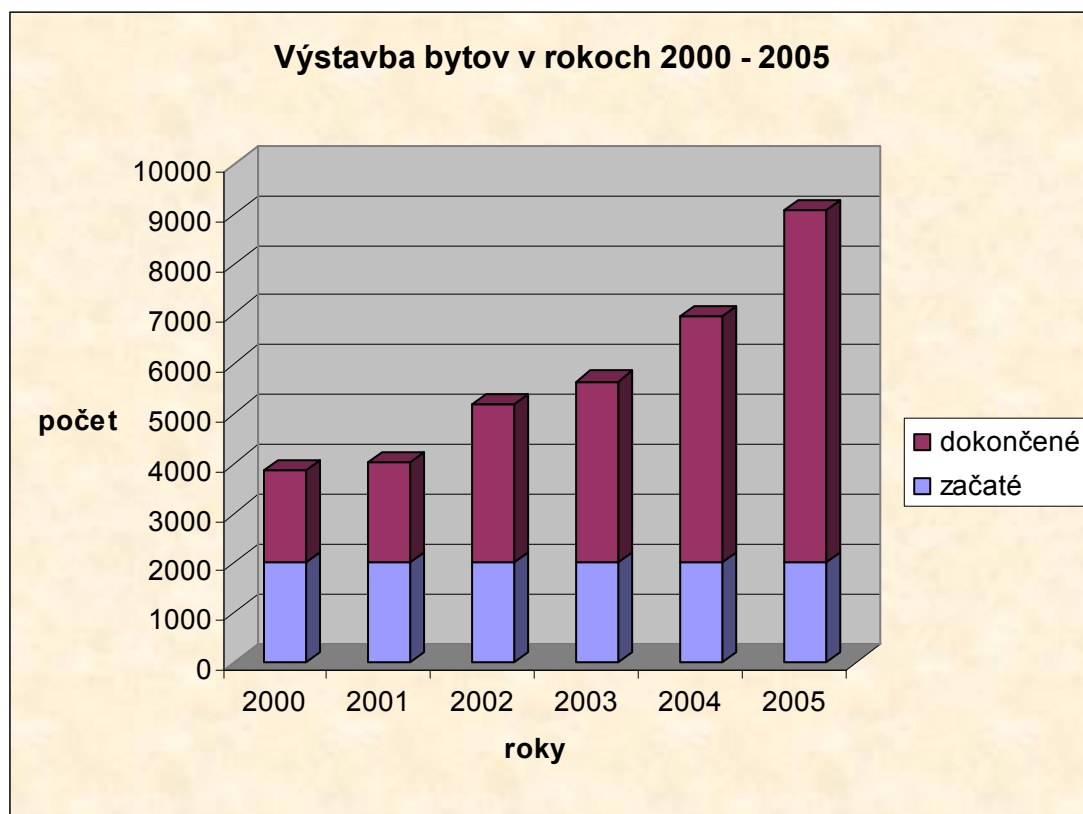
Bytový fond Bratislavského kraja tvorilo 242 452 bytov a na celkovom počte bytov v Slovenskej republike sa kraj podieľal 13%. Z celkového počtu bytov bolo trvale obývaných 218 610 bytov (90,2%). Z hľadiska veku bytového fondu mal najstarší bytový fond okres Bratislava I, v ktorom bol priemerný vek bytu 52,34 rokov. Najmladší bytový fond mal okres Bratislava V, v ktorom bol iba 20,6 rokov.

Podľa kategórie vybavenia v Bratislavskom kraji vysoko prevyšoval podiel bytov I. kategórie, keď až 88,3% trvale obývaných bytov bolo zaradených do tejto kategórie. Z medziokresného porovnania mal najnižší podiel bytov I. kategórie okres Malacky (69,9%). Úroveň bývania hodnotená na základe obytnej plochy pripadajúcej na jeden byt, resp. jednu osobu dosahovala vyšší štandard v prípade rodinných domov ako rodinných bytov, čím sa prejavuje sociálna diferenciácia v bývaní.

V roku 2005 sa v bytovej výstavbe na území Bratislavského kraja dokončilo 4 673 bytov, z toho 3 211 v Bratislave. Na celkovom počte dokončených bytov v SR (14 863 bytov) sa Bratislavský kraj podieľal 31,5 %. Podľa druhov vlastníctva boli takmer všetky byty (90,9%) dokončené v súkromnom tuzemskom vlastníctve, z toho 1 819 bytov (42,8 %) bolo v rodinných domoch. Vo vlastníctve územnej samosprávy pribudlo 143 bytov (102 v okrese Bratislava IV a 41 v okrese Pezinok). Oproti roku 2004 sa dokončovali plošne menšie byty s priemernou obytňou plochou 72,9 m², z hľadiska počtu izieb bolo najviac bytov (31,8 %) 3-izbových.

Intenzita bytovej výstavby v Bratislavskom kraji v roku 2005 dosiahla hodnotu 7,7 dokončených bytov na 1000 obyvateľov, intenzita bytovej výstavby v SR dosiahla hodnotu 2,75 dokončených bytov na 1000 obyvateľov.

Trend vývoja vlastníckej štruktúry bytov v posledných rokoch (od roku 2001) poukazoval na postupné zvyšovanie podielu obecných bytov a pokles zastúpenia bytov v súkromnom vlastníctve u dokončovaných i začínajúcich bytov. Pozitívny vývoj ovplyvnil hlavne vytvorený systém štátnej podpory na obstaranie nájomných bytov, prípravu územia a technickej vybavenosti súvisiacej s výstavbou bytov, čo zvýšilo záujem obcí o výstavbu nájomných bytov.

3

V roku 2005 bola v kraji zaznamenaná vyššia dynamika v začínaní bytov. Začalo sa stavať 7 079 bytov, čo je o 2 132 bytov viac ako v roku 2004. Najviac začatých bytov je na území okresov hl. m. SR Bratislavy (5 322 bytov). Podľa druhov vlastníctva sa z celkového počtu 7 079 začatých bytov prevažná časť (6 880) začala stavať v súkromnom tuzemskom vlastníctve, z toho 1955 v rodinných domoch. Okrem toho sa začalo s výstavbou 167 bytov vo vlastníctve územnej samosprávy a 32 bytov v štátnom vlastníctve.

Na konci decembra 2005 bolo v Bratislavskom kraji rozostavaných 12 033 bytov, z toho až dve tretiny (8 056 b.j.) na území Bratislavy. Oproti roku 2004 je ku koncu roku 2005 vo výstavbe o 2429 bytov viac. V súkromnom tuzemskom vlastníctve sa stavia 11 478 bytov, z toho v rodinných domoch 5413 bytov (47,2 %). Vo vlastníctve územnej samosprávy je rozostavaných 366 bytov, v družstevnom vlastníctve 133 bytov, v medzinárodnom a zahraničnom vlastníctve 55 bytov, a v štátnom 1 byt. Najviac bytov je rozostavaných v okresoch Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Senec. V roku 2005 ubudlo z bytového fondu 155 bytov, z toho 106 bytov asanáciou.

³ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Tab. č.3

Prehľad začatých, dokončených a rozostavaných bytov k 31.12.2005⁴

<i>Prehľad začatých, dokončených a rozostavaných bytov k 31.12.2005</i>			
<i>Okres</i>	<i>začaté</i>	<i>dokončené</i>	<i>rozostavané</i>
Bratislava I	165	208	302
Bratislava II	1692	1536	2193
Bratislava III	1411	473	1950
Bratislava IV	1080	698	2187
Bratislava V	974	276	1424
Bratislava spolu	5322	3211	8056
Malacky	494	325	1010
Pezinok	412	351	923
Senec	851	786	2044
Bratislavský kraj spolu	7079	4673	12033

Záver

Z hľadiska vývoja bytovej výstavby na území Bratislavského kraja v posledných rokoch možno konštatovať:

- Ako pozitívum zreteľný nárast výstavby nových bytov s vyšším štandardom
- Ako negatívum trvalý rast počtu rozostavaných bytov v dôsledku dlhodobo nižšieho počtu dokončovaných bytov oproti počtu začínaných bytov
- Ako negatívum pretrvávanie trendu zaostávania výstavby nájomných obecných bytov a bytov pre mladých.

⁴ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

4. Hospodárstvo kraja

Bratislavský kraj je najvýkonnejším regiónom v ekonomike Slovenskej republiky. Regionálny hrubý domáci produkt za rok 2003 dosiahol výšku 307 390 mil. Sk v bežných cenách, čo znamená cca 26% podiel kraja na tvorbe hrubého domáceho produktu SR. V prepočte vytvoreného HDP na 1 obyvateľa v parite kúpnej sily Bratislavský kraj prekračuje priemer EÚ 25 o 15,9 %, kým Slovenská republika ako celok tvorí z priemeru EÚ 25 len 52%. Medzi novými členskými štátmi EÚ sú len dva regióny, ktoré sú nad priemerom EÚ - Praha a Bratislavský kraj. Na nadpriemernej úrovni HDP Bratislavského kraja sa podieľajú štrukturálne zmeny v odvetvovej základni hospodárstva, lokalizácia odvetví s vyššou pridanou hodnotou, aktívny zahraničný obchod, vysoká kúpna sila a dopyt po tovaroch a službách.

V hospodárstve Bratislavského kraja sú zastúpené všetky sektory založené na tradičnej priemyselnej výrobe tovarov. Medzi najdôležitejšie odvetvia priemyslu patrí chemický priemysel, automobilový priemysel, strojárstvo, elektrotechnický a potravinársky priemysel. V poslednom období sa región Bratislava vyvinul na európske centrum automobilového priemyslu, ktorý prispieva 30% k celoslovenskému vývozu. Automobilový priemysel zastúpený firmou Volkswagen, a.s. Bratislava prispel k vytvoreniu subdodávateľských sietí nielen v Bratislavskom kraji, ale aj na ostatnom území Slovenska.

V rámci prebiehajúcich štrukturálnych zmien v hospodárstve regiónu rastie význam terciárneho sektora (služby) najmä v oblasti obchodu a služieb, bankovníctva a poisťovníctva, ktoré sa na tvorbe hrubej nominálnej hodnoty regiónu podieľajú vo výške 50 %. Naopak, znižuje sa význam sekundárneho sektora zameraného na výrobu tovarov s podielom 22% na tvorbe hrubej nominálnej hodnoty regiónu. Sektor poľnohospodárstva lokalizovaný prevažne v mimobratislavských okresoch a orientovaný na uspokojovanie potrieb trhu Bratislavského kraja je stabilizovaný.

O štruktúre hospodárstva a ekonomickej výkonnosti Bratislavského kraja vypovedá aj podiel regiónu na hrubej pridanej hodnote vytvorenej v jednotlivých sektoroch hospodárstva SR, ktorý v poľnohospodárstve činí 5,2%, v priemysle 16,8% a v službách 31,9%.

Z hľadiska zamestnanosti je rozhodujúcou ekonomickou základňou Bratislavského samosprávneho kraja terciárna sféra (obchod a služby) s podielom 74,27% pracovníkov. Priemysel a stavebníctvo sa na celkovej zamestnanosti kraja podieľa 24,37% a pôdohospodárstvo tvorí podiel 1,36%.

V roku 2005 bol na území Bratislavského kraja zaznamenaný príliv priamych zahraničných investícií v sume 7 803 mil. Sk, čo predstavuje podiel 38,8% na celkovom úhrne SR. V členení podľa odvetvového smerovania najviac zahraničných investícií smerovalo do odvetvia priemyselnej výroby, do odvetvia veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebičov a zvlášť do odvetvia bankovníctva.

Odlev priamych zahraničných investícií vo výške 2 186 mil. Sk predstavuje 97% podiel na celkovom úhrne SR. V členení podľa odvetvového smerovania bol najvyšší odlev zaznamenaný v odvetví finančného sprostredkovania.⁵

⁵ Zdroj: Národná banka Slovenska

4.1. Priemysel

Priemysel kraja je charakteristický polyfunkčným zameraním s miestnou, regionálnou a nadregionálnou pôsobnosťou. V odvetvovej štruktúre priemyselnej základne prevláda spracovateľský priemysel. Medzi najdôležitejšie odvetvia priemyslu patrí chemický priemysel, automobilový priemysel, strojárstvo, elektrotechnický a potravinársky priemysel. V poslednom období sa región Bratislava vyvinul na európske centrum automobilového priemyslu, ktorý prispieva 30% k celoslovenskému vývozu. Automobilový priemysel zastúpený firmou Volkswagen, a.s. Bratislava prispieva zároveň k vytváraniu subdodávateľských sietí nielen v regióne, ale aj na ostatnom území Slovenska.

Priestorové rozloženie priemyslu je typické vysokou koncentráciou podnikov spracovateľského priemyslu na území Bratislavy. V rámci priemyselnej výroby medzi rozhodujúce odvetvia patrí výroba dopravných prostriedkov, rafinovaných ropných produktov, výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov, výroba strojov a zariadení, vydavateľstvo, tlač a výroba elektrických zariadení. Na celkovom objeme dosiahnutých tržieb za vlastné výkony a tovar v roku 2005 vo výške 377,5 mld. Sk sa tieto odvetvia podieľali až 89,9 %. Podiel priemyselných podnikov Bratislavského kraja na celkových tržbách v SR tvoril 41 %. Z územného pohľadu majú rozhodujúci podiel na tržbách za vlastné výkony a tovar podniky lokalizované na území hl.m. SR Bratislavy, najmä v okresoch Bratislava II a Bratislava IV. Podiel hl. m. SR Bratislavy na tržbách za vlastné výkony a tovar kraja dosiahol v roku 2005 93,6 %.

Z celkových tržieb za vlastné výkony a tovar priemyselných podnikov tvorili tržby z predaja na vývoz 54,1%. Rozhodujúcimi vývozcami v Bratislavskom kraji sú podniky v odvetvi výroby dopravných prostriedkov, rafinovaných ropných produktov a vo výrobe a rozvoze elektriny, plynu a vody.

V priemyselných podnikoch Bratislavského kraja pracovalo v roku 2005 v priemere 64 112 zamestnancov vo fyzických osobách a oproti roku 2004 sa znížil o 8,3 %. Najvýraznejší pokles počtu zamestnancov bol zaznamenaný v priemyselných podnikoch v okrese Bratislava II a Malacky. Priemerná nominálna mesačná mzda na 1 zamestnanca dosiahla výšku 28 810 Sk a medziročne vzrástla o 14,6 %. Nadpriemerné mzdy dosiahli podniky s prevažujúcou činnosťou vo výrobe rafinovaných ropných produktov a výrobe a rozvoze elektriny, plynu a vody, najnižšie priemerné mzdy boli dosiahnuté v podnikoch s výrobou textílií a odevov (12 824 Sk).

Záver:

- Vplyvom štrukturálnych zmien v hospodárstve kraja sa znižuje význam sekundárneho sektora tak vo výrobe tovarov, ako aj na trhu práce v oblasti zamestnanosti
- Pretrváva výrazný podiel automobilového priemyslu na slovenskom vývoze (30%)
- Dynamický vzrastá význam odvetvia služieb a podnikového poradenstva.

4.2. Stavebníctvo

Odvetvie stavebníctva na území kraja bolo v minulých rokoch poznačené obdobím čiastočného útlmu z nedostatku stavebnej činnosti. Výkony stavebných prác a počty

zamestnancov v tomto odvetví každoročne výrazne klesali. V súčasnosti zaznamenáva odvetvie stavebníctva výrazné oživenie stavebných prác. V roku 2005 stavebné podniky Bratislavského kraja realizovali stavebnú produkciu vykonanú vlastnými zamestnancami v hodnote 23,8 mld. Sk. Objem stavebnej produkcie sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o 10,9 % a podiel podnikov Bratislavského kraja na stavebnej produkcii realizovanej v SR tvoril 36,6 %. V štruktúre domácej stavebnej produkcie prevládala nová výstavba vrátane modernizácií a rekonštrukcií, ktorá tvorila až 93% z celkového objemu.

Na vytvorenom objeme stavebnej produkcie sa výrazným podielom (85%) podieľali najmä podniky so sídlom v okrese Bratislava II a Bratislava III. Z hľadiska veľkostnej štruktúry stavebných podnikov až 58% z celkovej stavebnej produkcie zabezpečovali stredné a veľké podniky nad 250 zamestnancov. Priemerná nominálna mesačná mzda na 1 zamestnanca dosiahla 22 336 Sk.

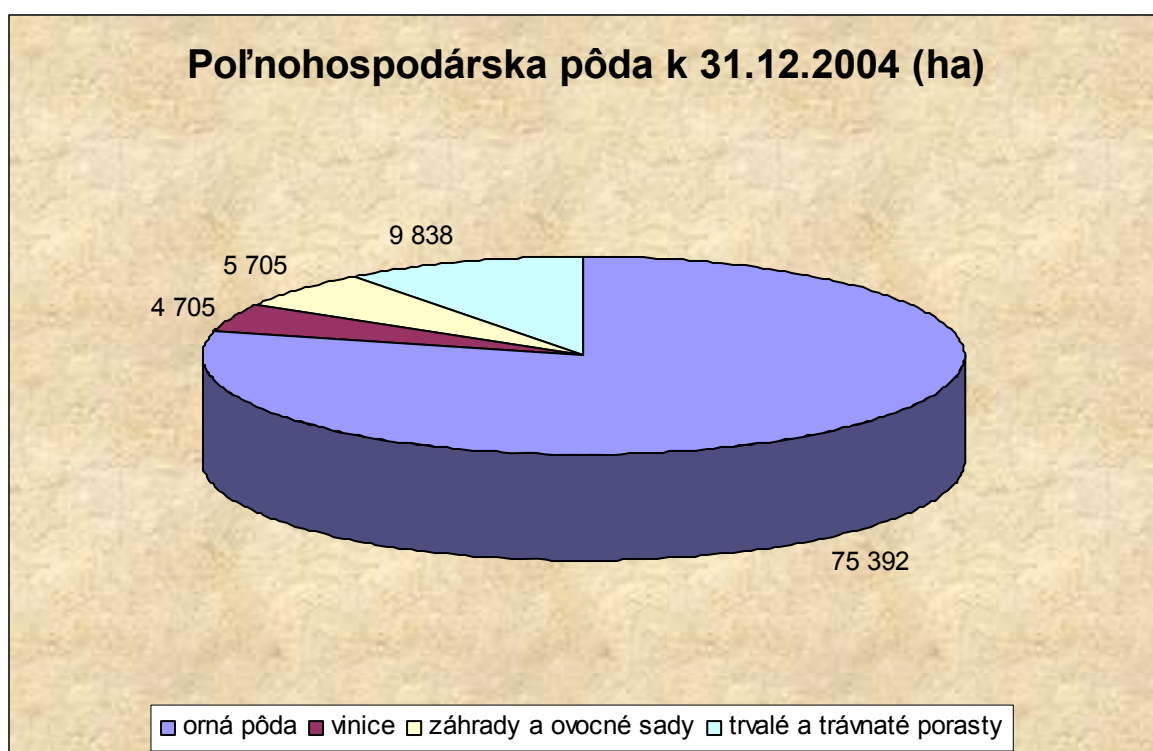
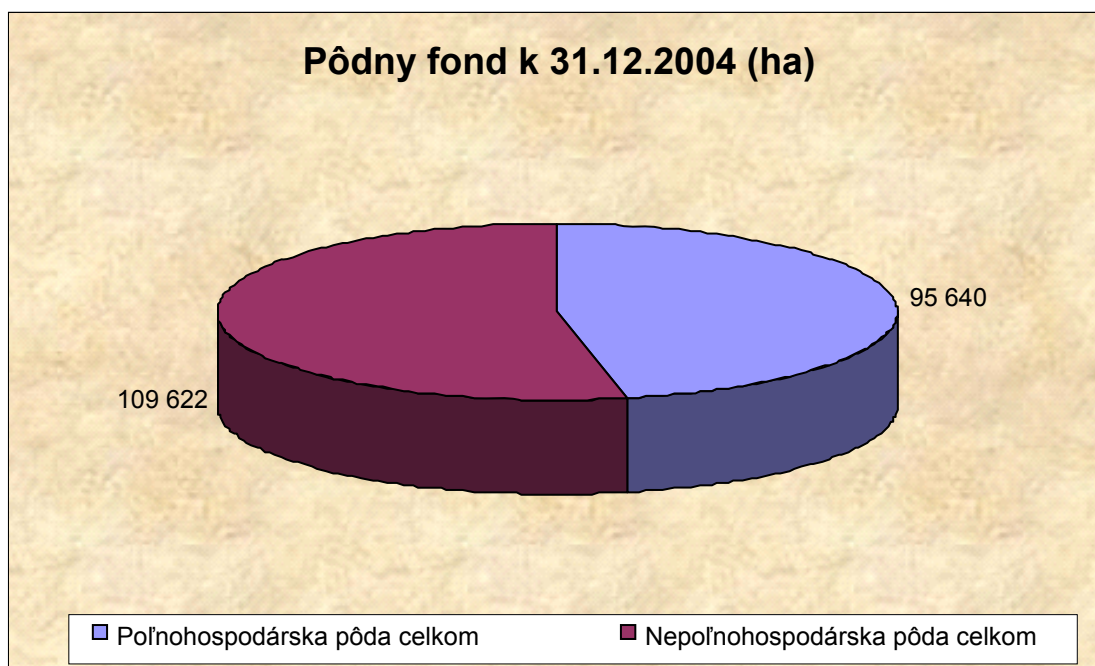
Záverý:

- Výrazné oživenie stavebných prác
- Stabilizácia zamestnanosti.

4.3. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Poľnohospodárstvo Bratislavského kraja je prezentované obhospodarovaním 95 640 ha poľnohospodárskej pôdy (k 31.12.2004), čo je najnižšia výmera poľnohospodárskej pôdy zo všetkých krajov SR. Podiel poľnohospodárskej pôdy na rozlohe kraja predstavuje 47 %.

Z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy pripadá na ornú pôdu 75 392 ha (78,8%), na vinice 4 705 ha, na záhrady a ovocné sady 5 705 ha a rozlohu 9 838 zaberajú trvalé a trávne porasty. Nepoľnohospodárska pôda tvorí rozlohu 109 622 ha, z toho sú na 75 428 ha (68,8%) lesné pozemky, na 5 546 ha vodné plochy, zastavaná plocha tvorí 15 072 ha a 13 576 ha sú ostatné plochy.

⁶ Bulletin 2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

⁷ Bulletin 2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Z hľadiska vlastníckych foriem 59% poľnohospodárskej pôdy obhospodarujú podniky družstevného sektora, 21% verejného a 16% štátneho sektora. Podnikmi v súkromnom sektore sú obhospodarované cca 4% poľnohospodárskej pôdy.

Poľnohospodárstvo kraja je rozložené v okrajových častiach Bratislavy a v mimobratislavských okresoch. Bratislavský kraj má vhodné pôdno- klimatické podmienky na pestovanie tradičných poľnohospodárskych plodín. Z obilnín prevláda najmä pestovanie pšenice, jačmeňa, raže, kukurice, zemiakov a ovsu.

Z hľadiska orientácie poľnohospodárskej výroby je zamerané na typickú rastlinnú a živočíšnu výrobu, na ovocinárstvo, zeleninárstvo a kvetinárstvo. Z obilnín prevláda najmä pestovanie pšenice, jačmeňa, raže, kukurice, zemiakov a ovsu. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku a ošípaných a na chov hydiny. V posledných rokoch pribudol aj nepatrný chov baranov a oviec (715 kusov).

Produkcia rastlinnej a živočíšnej výroby prispieva k zásobovaniu trhu v hlavnom meste SR Bratislave a v SR. Významné postavenie v kraji má vinohradníctvo v Malokarpatskej oblasti, ktorá patrí medzi najintenzívnejšie vinohradnícke oblasti na Slovensku. Pre spracovanie dopestovaných produktov sa v minulosti založila na území kraja významná základňa potravinárskeho priemyslu.

V súčasnosti sa význam poľnohospodárstva v ekonomike Bratislavského kraja výrazne znižuje v prospech rozvoja priemyslu a služieb. Tržby za predaj vlastných výrobkov za rok 2005 dosiahli v poľnohospodárstve 2,1 mld. Sk, čo je z úhrnu tržieb v SR najnižší podiel 5,2%. V štruktúre tržieb prevládali tržby za predaj vlastných rastlinných výrobkov s podielom 53,0 %. V poľnohospodárskych podnikoch bol v roku 2005 priemerný evidenčný počet zamestnancov 3 042 a priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 16 287 Sk.

⁸ Bulletin 2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Lesné hospodárstvo kraja predstavuje výmeru 75 463 ha lesných pozemkov s 37%-ným podielom na územnej rozlohe kraja. K rozhodujúcim lesom patrí najmä lesný masív Malých Karpát, lesy v Záhorskej nížine a lužné lesy v povodí Dunaja a Moravy. Z hľadiska funkcie lesov pripadá na hospodárske lesy 68%, lesy osobitného určenia 27 % a na ochranné lesy 5 % výmery z celkovej plochy lesov kraja. Zameranie lesnej výroby je orientované na produkciu ihličnatej a listnatej hmoty pre stavebné, obchodné a výrobné účely. Popri produkčnom využívaní lesov plnia lesy v kraji aj nekomerčné verejno-prospešné funkcie.

V odvetví poľnohospodárstva, poľovníctva a lesníctva na území kraja pôsobí celkom 194 podnikov – právnických osôb, z toho 188 podnikov (97%) je v súkromnom sektore a 30 (15,5%) je v družstevnom sektore. Fyzických osôb – živnostníkov, ktorí podnikajú v odvetví poľnohospodárstva, poľovníctva a lesníctva je na území kraja registrovaných celkom 379, z nich 58% (220 živnostníkov) v mimobratislavských okresoch Malacky, Pezinok a Senec.

Záveru:

- Tendencia vo vývoji štruktúry poľnohospodárskej pôdy smeruje k poklesu výmery ornej pôdy, ovocných sádov a viníc
- Z dôvodu znižovania investícií do obhospodarovania pôdy narastá výmera trvalých trávnatých porastov
- Vzrastá tlak na prekategORIZáciu poľnohospodárskej pôdy (vrátane viníc) na stavebné pozemky.

4.4. Obchod a služby

Pod týmto označením chápeme celú terciárnu sféru, ktorej ekonomický význam v transformovanom hospodárstve Bratislavského kraja je značný. V terciárnej sfére v roku 2005 pracovalo celkom 260 034 zamestnancov, čo tvorí podiel 76,4% z celkového počtu zamestnancov v kraji. V rámci medziokresného porovnania sú v kraji značné rozdiely. Najvyšší podiel terciárnej sféry na zamestnanosti má okres Bratislava I (45%) a Bratislava II (27,6%), najnižší podiel okres Malacky (1,3%). Tento značne vysoký rozdiel spôsobuje predovšetkým skupina špecializovaných služieb – činnosti v oblasti nemovitostí, prenájom, spracovanie dát, výskum a vývoj a služby pre podniky, skupina v obchode, opravách motorových vozidiel a spotrebného tovaru a skupina pohostinstvo a ubytovanie. Mesto Bratislava okrem toho dominuje v odvetvovej skupine obchod, ktorého charakteristickým rysom je koncentrácia vlastníckych štruktúr a vytváranie obchodných reťazcov s potravinárskym a nepotravinárskym zameraním predovšetkým zahraničným kapitálom a ktoré patria k najväčším zamestnávateľom v regióne (Tesco, Billa, IKEA, Carrefour, Delvita a pod.). Druhou dominantnou skupinou z hľadiska zamestnanosti v terciárnej sfére sú finančné služby – bankovníctvo. Na území kraja bolo ku koncu roka 2005 158 pobočiek a 101 nižších organizačných jednotiek komerčných domácich a zahraničných bankových subjektov, z toho len na území Bratislavy až 136 pobočiek a 81 nižších organizačných jednotiek. Z územného hľadiska je na území Bratislavského kraja lokalizovaných 24% pobočiek všetkých komerčných bánk v SR.

Verejné služby - správa, školstvo, zdravotníctvo – zabezpečujú širokú dostupnosť pre všetkých občanov v kraji. Rozdiely v ich rozsahu, vyjadrené podielom zamestnancov vo verejných službách k celkovému počtu zamestnancov nie sú také výrazné ako v iných odvetviach.

Závery:

- V odvetví obchodu a služieb pôsobí najviac podnikov, prevládajú malé podniky
- Počtom bánk lokalizovaných na území kraja, resp. v hl. m. SR Bratislave sa Bratislava stáva finančným centrom Slovenska
- Zamestnanosť v terciérnom sektore sa stáva dominantnou v rámci kraja a štruktúrou sa podobá regiónu Viedne.

5. Cestovný ruch

Cestovný ruch v Bratislavskom samosprávnom kraji je vďaka svojej výhodnej geografickej polohe veľmi dôležitým hospodárskym odvetvím regiónu. Na relatívne malom území s atraktívnym krajinným prostredím, rozmanitosťou prírodných celkov a vybudovanou infraštruktúrou má vytvorené vhodné predpoklady pre rozvoj rôznorodej ponuky cestovného ruchu. Prirodzeným a dominantným centrom cestovného ruchu v Bratislavskom samosprávnom kraji je hlavné mesto SR Bratislava so širokou ponukou kultúrnych pamiatok a kultúrno spoločenských akcií a s blízkosťou a dobrou dostupnosťou Viedne a Budapešti. Územie mimobratislavských okresov ponúka vhodné lokality a miesta využívané najmä v prímestskej a víkendovej turistike.

V roku 2005 bolo na území Bratislavského kraja registrovaných 158 ubytovacích zariadení s počtom 6 272 izieb a 13 712 lôžok. Poskytované služby ubytovacích zariadení využilo celkom 786 266 návštevníkov, z toho 472 545 (60,1 %) zo zahraničia. Na celkovom počte návštevníkov SR sa Bratislavský kraj podieľal 22,9%. V medziročnom porovnaní počet návštevníkov vzrástol o 9,0 %, z toho zahraničných o 9,9 %. Najviac zahraničných návštevníkov prišlo z Česka (19,0 %), Nemecka (13,6 %) a Talianska (8,2 %) a Spojeného kráľovstva (7,9 %).

V roku 2005 dosiahli tržby za ubytovanie výšku 2047,8 mil. Sk a tvorili 32,4% podiel z úhrnu tržieb v SR. Z celkovej výšky tržieb za ubytovanie bol podiel zahraničných návštevníkov 79,8 %. Priemerná cena za ubytovanie na 1 noc dosiahla 1231 Sk, v prípade zahraničného návštevníka 1739 Sk. Percento využitia kapacity stálych lôžok je 33,6% a priemerný počet prenocovaní dosiahol 2,1 dňa.

Územie Bratislavského kraja má výrazný potenciál pre rôznorodú ponuku aktivít v cestovnom ruchu. Dlhodobý rozvojový potenciál má ponuka v oblasti poznávania kultúrneho dedičstva, návštevy kultúrnych a športových podujatí, obchodného a kongresového turizmu, vodných športov a cykloturistiky. Medzi najvýznamnejšie oblasti a lokalít cestovného ruchu v Bratislavskom kraji patrí Bratislava ako prirodzené a vysoko dominantné turistické centrum kraja s národným a medzinárodným významom. Ponuka aktivít je zameraná najmä na poznávanie histórie, kultúry a tradícií v spojení s gastronómiou a nákupmi a možnosťami pre rozvoj kongresového turizmu. Oblasť Podunajska je spojená najmä s vodou a vodnými plochami, ktoré ponúkajú ideálne možnosti pre letný pobytový turizmus, vodnú turistiku a rybolov. Oblasť Záhoria ponúka najmä prírodné krásy, historické pamiatky a možnosti pre vodné a rekreačné športy. Malokarpatský región je významnou vinohradníckou oblasťou Slovenska a ponúka najmä kultúrne pamiatky a ľudové tradície.

Záver:

- Vzrastá počet návštevníkov vrátane zahraničných, z ktorých prevažujú návštevníci z európskych krajín
- Z hľadiska účelu návštevy prevažujú pracovné cesty, návšteva príbuzných a známych a nákupná turistika
- Dlhodobo pretrvávajú nízke využitie stálych lôžok a nízka dĺžka pobytu s prevahou jednoduchých pobytových a krátkodobých ciest.

6. Priame zahraničné investície

V roku 2005 bol na území Bratislavského kraja zaznamenaný príliv priamych zahraničných investícií v sume 7 803 mil. Sk, čo predstavuje podiel 38,8% na celkovom úhrne SR. V členení podľa odvetvového smerovania najviac zahraničných investícií smerovalo do odvetvia priemyselnej výroby, do odvetvia veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebičov a do odvetvia bankovníctva. Na území kraja bolo ku koncu roka 2005 158 pobočiek a 101 nižších organizačných jednotiek komerčných domácich a zahraničných bankových subjektov, z toho na území Bratislavy 136 pobočiek a 81 nižších organizačných jednotiek. Z územného hľadiska je na území Bratislavského kraja lokalizovaných 24% pobočiek komerčných bánk v SR.

Odlev priamych zahraničných investícií vo výške 2 186 mil. Sk predstavuje 97% podiel na celkovom úhrne SR. V členení podľa odvetvového smerovania bol najvyšší odlev zaznamenaný v odvetví finančného sprostredkovania.⁹

⁹ Zdroj: Národná banka Slovenska

7. Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2005 bolo na území kraja registrovaných 93 301 ekonomicky aktívnych subjektov, čo je o 3 748 subjektov (4,2%) viac ako v roku 2004. Z celkového počtu registrovaných subjektov bolo 33 411 podnikateľských subjektov - právnických osôb. Tento počet podnikateľských subjektov - právnických osôb v Bratislavskom kraji tvoril z úhrnu SR 30,5 % a bol najvyšší v medzikrajskom porovnaní. Z úhrnu právnických osôb - podnikateľských subjektov bolo 25 505 (76,3%) zameraných na tvorbu zisku. Počet právnických osôb zameraných na tvorbu zisku na 1 000 obyvateľov kraja bol v roku 2005 42,5 (v SR 15,6). Najviac právnických osôb zameraných na tvorbu zisku je v odvetví obchodu (9 880), priemyslu (2 035) a stavebníctva 1 349(. Podľa právnych foriem subjektov prevládajú obchodné spoločnosti, najmä spoločnosti s ručením obmedzeným a akciové spoločnosti.

V roku 2005 bolo na území kraja registrovaných 604 novozaložených organizácií orientovaných na tvorbu zisku, zároveň ich v priebehu roka zaniklo 331. Podiel regiónu na novozaložených organizáciách v SR bol 30,3% a na zaniknutých 33,4%).

Vo vlastníckej štruktúre právnických osôb až 97,5 % pripadá na súkromný sektor a v štruktúre podľa veľkostných skupín dominovali malé podniky s počtom 0 – 49 zamestnancov. Tvorili až 96,8% z celkového počtu podnikov. Z územného hľadiska majú rozhodujúci podiel na počte podnikov bratislavské okresy, z nich v okrese Bratislava I je registrovaných 25,7% z celkového počtu právnických osôb. Najnižší podiel na počte právnických osôb má okres Malacký (3,9%).

Počet registrovaných podnikateľov - fyzických osôb dosiahol 59 890 a na celkovom počte v SR tvorí 16,3 % podiel. Počet živnostníkov na 1000 obyvateľov kraja bol k 31.12.2005 94,5 (v SR 64,3). Z celkového počtu podnikateľov bolo 94,7% (56 740 osôb) živnostníkov, ktorých je najviac registrovaných v okresoch Bratislava V a II (39,6%). Aktivity živnostníkov sa sústreďujú hlavne do odvetvia obchodu, opráv motorových vozidiel a spotrebného tovaru s 32,2 % podielom a do odvetvia nehnuteľností, prenájmu a obchodných činností s podielom 26,8 %. V územnej štruktúre je najvyšší podiel registrovaných živnostníkov v okrese Bratislava V a Bratislava II s podielom 39,6 % z celkového počtu živnostníkov v kraji. V kategórii slobodné povolania pôsobilo 2 596 osôb, z nich až 2 285 (88%)(bolo registrovaných v bratislavských okresoch, najmenší počet)92) bol registrovaný v okrese Senec. Samostatne hospodáriacich roľníkov bolo 554, z nich najvyšší počet 184 (33,2%) bol evidovaný v okrese Senec. Celkový počet samostatne hospodáriacich roľníkov na území Bratislavského kraja každoročne mierne klesá.

V roku 2005 zanikli aktivity fyzických osôb v počte 4 062, podiel regiónu na zaniknutých aktivitách fyzických osôb v SR bol 15,6%.

Tab. č. 4

Štruktúra právnických osôb podľa okresov a právnych foriem v Bratislavskom kraji k
31.12.2005¹⁰

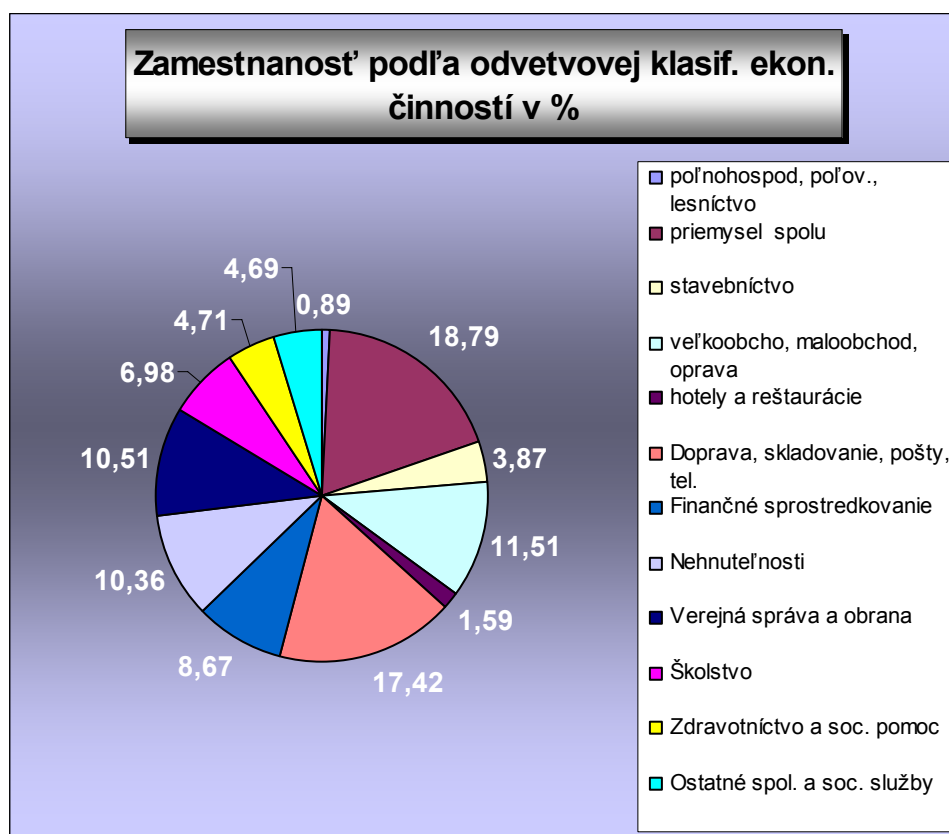
Ukazovateľ	v tom okres									
	Spolu		B r a t i s l a v a					Malacky	Pezinok	Senec
	I		II	III	IV	V				
Spolu	33 411	8 598	8 151	5 247	3 720	3 626	1 293	1 423	1 353	
z toho										
zamerané na tvorbu zisku	25 505	6 465	6 802	4 057	2 611	2 772	885	960	953	
z toho										
obchodné spoločnosti	24 042	6 083	6 479	3 820	2 456	2 593	834	902	875	
v tom										
verejné obch. spol.	155	29	29	30	19	25	9	10	4	
spoločnosti s r.o.	21 794	5 318	5 804	3 449	2 288	2 460	786	859	830	
komanditné spol.	89	37	20	15	3	8	2	2	2	
akciové spoločnosti	2 004	699	626	326	146	100	37	31	39	
družstvá	232	52	54	30	18	26	10	20	22	
štátne podniky	12	2	6	2	1	1	-	-	-	
organizačné zložky	648	258	166	91	46	56	7	9	15	
zahraničných osôb										
fyzické osoby - podnikatelia										
zapísaní v OR	450	47	79	101	73	80	18	21	31	
z toho										
živnostníci	447	47	78	101	73	79	17	21	31	

¹⁰ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

8. Trh práce a zamestnanosť

V roku 2005 bol v organizáciách so sídlom v Bratislavskom kraji priemerný evidenčný počet zamestnancov celkom 340 174 osôb, z toho až 315 110 zamestnancov (92,6%) bolo v organizáciách so sídlom v Bratislave. Podľa ekonomických činností najvyšší podiel zamestnancov pripadol na odvetvia priemysel, doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie (36,2%). V nevýrobnej sfére bol najvyšší podiel zamestnancov (32,4%) v odvetviach veľko a maloobchodu, verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia a v odvetví nehnuteľností, prenájom a obchodné činnosti.

Na trhu práce pretrvávajú rast dopytu po pracovnej sile, čo sa prejavilo v roku 2005 v raste zamestnanosti a súčasne v poklese nezamestnanosti. Podľa výsledkov výberového zisťovania pracovných síl pracovalo v hospodárstve kraja 313,5 tisíc osôb, čo predstavuje 14,1% podiel z úhrnu pracujúcich v SR.

11

Priemerná nominálna mesačná mzda v kraji dosiahla 25 126 Sk a medziročne vzrástla o 9,4 %, pričom reálna mzda sa zvýšila o 6,5 %. V medzikrajskom porovnaní bola najvyššia a oproti priemeru SR vyššia o 33,0 %. V medziokresnom porovnaní bola najvyššia priemerná nominálna mesačná mzda dosiahnutá v okrese Bratislava II (26 344 Sk) a najnižšia v okrese Pezinok (17 402 Sk). Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ) bola najvyššia priemerná nominálna mesačná mzda dosiahnutá v oblasti počítačových

¹¹ Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

a súvisiacich činností vo výške 57 751 Sk a najnižšia v priemyselnej výrobe – výroba odevov, úprava a farbenie kožušín vo výške 9 982 Sk.

Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny bolo k 31.12.2005 evidovaných 9 810 uchádzačov o zamestnanie, z toho 5 359 žien. Oproti roku 2004 je to celkovo menej o 2826 osôb. Z celkového počtu evidovaných nezamestnaných je až 5 832 (59,4%) evidovaných uchádzačov o zamestnanie na území bratislavských okresov. V štruktúre evidovaných uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie v mesiacoch prevládajú uchádzači evidovaní do 9 mesiacov, ktorých bolo k 31.12.2005 evidovaných 5 916 (60,3%). Uchádzačov o zamestnanie evidovaných nad 12 mesiacov bolo 2 122 a tvorili na celkovom počte evidovaných uchádzačov 21,6% podiel.

Miera evidovanej nezamestnanosti z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie bola ku koncu roka 2005 2,60 %, v medzikrajskom porovnaní mala najnižšiu úroveň, pričom priemer za SR predstavoval 11,36 %. Z okresov Bratislavského kraja vykazuje najvyššiu mieru nezamestnanosti okres Malacky (4,83%) a okres Pezinok (3,50%). Najnižšia miera nezamestnanosti je evidovaná okres Bratislava IV (1,77%).

Závery:

- V Bratislavskom kraji je najviac zamestnancov v odvetviach služieb (verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie, školstvo, zdravotníctvo a ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby)
- Priemerná nominálna mesačná mzda je v Bratislavskom kraji dlhodobo nad úrovňou celoštátnej priemernej mesačnej mzdy
- Bratislavský kraj dlhodobo vykazuje najnižšiu mieru nezamestnanosti spomedzi všetkých krajov SR a má stále klesajúcu tendenciu.

9. Doprava

Doprava je jedným z kľúčových faktorov hospodárskeho a sociálneho rozvoja každého regiónu. Bratislavský samosprávny kraj z hľadiska dopravy patrí k najvýznamnejším dopravným uzlom v Slovenskej republike. Územím kraja prechádzajú multimodálne koridory č. IV., Va a VI, ktoré sú tvorené diaľničnými ťahmi D1 a D2. Z hľadiska vybudovanej dopravnej infraštruktúry je Bratislavský samosprávny kraj dostupný všetkými druhmi dopravy. Dopravný systém Bratislavského kraja pozostáva zo štyroch základných druhov dopravy – cestnej, železničnej, leteckej a vodnej dopravy.

9.1. Cestná doprava

Cestnú dopravu zabezpečuje cestná infraštruktúra, ktorá je v Bratislavskom kraji charakteristická hustou sieťou úsekov diaľnic D1 a D2, ciest I., II., III. a IV. triedy a miestnych komunikácií. Vybavenosť regiónu diaľničnou a cestnou sieťou (cesty I, II a III triedy) je 2 052 km/tis. km². Na území kraja sú v prevádzke diaľnice a diaľničné privádzače v dĺžke 103,1 km z celkovej dĺžky 322,4 km diaľnic a diaľničných privádzačov na území SR. Medzinárodnú a celoštátnu cestnú dopravu zabezpečujú cesty I. triedy v dĺžke 130,8 km, z toho 61,7 km na území Bratislavy. Hustota siete diaľnic a ciest I. triedy v kraji je 388 km /tis. km² (hustota cestnej siete v SR je 363 km/tis. km²). Cestnú infraštruktúru kraja dopĺňajú cesty II. a III. triedy v dĺžke 562,8 km, z toho 51,2 km na území Bratislavy. Z hľadiska kvality je cestná sieť na území kraja v nevyhovujúcom stave, čo je spôsobené nedostatkom finančných prostriedkov na vykonávanie pravidelnej údržby, obnovu a rekonštrukcie ako aj neúmerným zaťažovaním siete najmä nákladnou dopravou.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja na úseku dopravy je akciová spoločnosť s účasťou BSK 68% Regionálne cesty Bratislava. Táto organizácia zabezpečuje správu cestného majetku na území kraja a prostredníctvom okresných stredísk v Malackách, Pezinku a Senci zabezpečuje letnú a zimnú údržbu ciest. Špecializované stredisko v Bratislave zabezpečuje vodorovné dopravné značenie ciest. Bratislavský samosprávny kraj v rámci svojich kompetencií zabezpečuje správu a údržbu na regionálnych cestách v dĺžke 511,6 km a na 128 mostných objektoch. Z celkovej dĺžky ciest sú cesty II. triedy v dĺžke 178,9 km a cesty III. triedy v dĺžke 332,7 km. Územne je z celkovej dĺžky ciest II. a III. triedy na území okresu Malacky 207 km, v okrese Pezinok 135 km a v okrese Senec 169 km. Z hľadiska kvality cestnej siete II. a III. triedy je 21,6% ciest II. triedy a 35,2% ciest III. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave a vyžaduje si neodkladnú obnovu a rekonštrukciu. Najkritickejší stav je na cestách II. triedy v okrese Malacky a Pezinok. Z mostných objektov je potrebné venovať zvýšenú pozornosť objektom zaradeným do IV. a V. triedy, t.j. 40 mostným objektom.

Regionálna a miestna sieť cestných komunikácií je v dôsledku stále rastúceho rozvoja automobilovej dopravy neúmerne zaťažovaná, čo spôsobuje problémy nielen z hľadiska primeranej údržby, ale aj z hľadiska nízkej priepustnosti a častých dopravných kolízií. Pre zlepšenie dopravnej situácie a vyššiu bezpečnosť obyvateľov je nevyhnutné vybudovať obchvaty najviac zaťažených sídiel, najmä Bratislavy, Malaciek, Pezinka, Modry, Stupavy, Svätý Jur a doriešiť dopravné napojenie nových obytných zón vznikajúcich v priestore Slovenský Grob – Chorvátsky Grob – Vajnory.

Nehodovosť na cestách Bratislavského kraja je najvyššia zo všetkých krajov SR. V roku 2000 bolo cestách v Slovenskej republike zaznamenaných 50 632 dopravných nehôd, z toho na území Bratislavského kraja 12 675 dopravných nehôd (25%), pri ktorých bolo následkami dopravnej nehody usmrtených 78 osôb a ťažko a ľahko zranených 1000 osôb. Počet dopravných nehôd na území kraja každoročne stúpal až do roku 2005, kedy bolo na cestách kraja spôsobených 13 419 dopravných nehôd, pri ktorých bolo usmrtených 45 osôb a 1 250 zranených osôb. Oproti roku 2004 to znamenalo pokles o 495 dopravných nehôd a pokles o 29 usmrtených osôb následkami dopravnej nehody.

Tab. č. 5

Dĺžka cestnej siete v Bratislavskom kraji podľa tried v km ¹²

Dĺžka cestnej siete v Bratislavskom kraji podľa tried v km			
Okres	I. trieda	II. trieda	III. trieda
Bratislava I-V	53	31	20
Malacky	35	90,9	116,5
Pezinok	-	59,2	76
Senec	42,5	28,8	140,2
Bratislavský kraj spolu	130,5	209,9	352,7

9.2. Železničná doprava

Železničnú infraštruktúru Bratislavského kraja tvorí 233 km železničnej siete, čo je síce najnižšia hodnota v dĺžke železničných tratí na území SR, ale má najvyššiu hustotu železničnej siete so 113,6 km/tis. km². Hustota železničnej siete v SR je 74,6 km/tis. km². Územím kraja prechádzajú medzinárodné železničné trate – trať č. 110 smerom na Kúty a ČR, trať č. 111 smerom na Rakúsko, trať č. 120 smerom na Žilinu, trať č. 130 smerom na Štúrovo a MR a trať č. 132 smerom na Rakúsko. Regionálnu a miestnu dopravu zabezpečuje regionálna trať č. 131 smerom na Komárno a trať č. 132 smerom na Rakúsko.

Železnice prepravujú približne 25% prepravených osôb z prímestských obcí a zo spádového územia Bratislavy.

9.3. Letecká a vodná doprava

Leteckú dopravu zabezpečuje medzinárodné letisko M.R.Štefánika v Bratislave, ktoré z hľadiska výkonov v preprave osôb a tovarov má značné rezervy. Vodná doprava je zabezpečovaná po medzinárodnej trase vodnej cesty na Dunaji. V nákladnej doprave sa využíva verejný prekládkový prístav v Bratislave, kde sa vykonáva prekládka všetkých druhov tovarov (kontajnerový terminál, terminál tekutých tovarov, ťažké a nadrozmerné náklady a RO – RO). Osobnú dopravu najmä na výletné a rekreačné plavby po Dunaji zabezpečuje osobný prístav v Bratislave.

9.4. Hraničné priechody

Súčasťou dopravnej siete Bratislavského kraja sú aj hraničné priechody, ktoré majú na hranici s Rakúskom a Maďarskom medzinárodný význam a zabezpečujú dostupnosť nielen

¹² Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Bratislavského kraja ale aj ostatného územia Slovenska. V celoročnej prevádzke sú diaľničné, cestné a železničné hraničné priechody. Hraničný priechod do Rakúska cez rieku Moravu zabezpečuje kompa v Záhorskej Vsi, ktorej prevádzka závisí od poveternostných podmienok a výšky hladiny rieky.

9.5. Cyklistická doprava

Základnou cyklotrasou, ktorá zabezpečuje cyklistickú dopravu na území Bratislavského kraja je medzinárodná Dunajská cyklotrasa, ktorá smeruje popri Dunaji a z veľkej časti využíva dunajské protipovodňové hrádze. Na túto trasu sa napája Moravská cyklotrasa na Záhorí a Malokarpatská cyklotrasa, ktorá vedie obcami na úpätí Malých Karpát.

9.6. Hromadná doprava

Kvalita poskytovaných služieb v osobnej hromadnej doprave na území Bratislavského kraja je na zlej úrovni, čo je spôsobené zlou kvalitou cestnej siete a nedostatku finančných prostriedkov na jej údržbu a obnovu (vozový park SAD Bratislava a.s bol v poslednom období výrazne obnovený. Priemerný vek autobusov na prímestskej doprave je cca 3,0 roka)

V záujme zlepšenia dopravnej obslužnosti územia, zvýšenia mobility obyvateľov a efektívnejšieho využívania existujúcich druhov dopravy je budovanie Bratislavského integrovaného systému (BID) osobnej hromadnej dopravy, ktorý zharmonizuje prevádzku mestskej hromadnej dopravy, prímestskej a regionálnej cestnej a železničnej dopravy a zlepšenie dopravnej obslužnosti územia v záujme zvýšenia mobility obyvateľov a efektívnejšieho využívania existujúcich druhov dopravy.

Záver:

- Multimodálny dopravný systém
- Dobrá dostupnosť regiónu všetkými druhmi dopravy
- Vysoká hustota cestnej a železničnej siete
- Nízka kvalita cestnej siete
- Vysoká dopravná nehodovosť

10. Technická infraštruktúra

Z hľadiska zabezpečovania primeranej životnej úrovne a ochrany životného prostredia sa na území Bratislavského samosprávneho kraja prejavuje ako problém vybavenosť obcí technickou infraštruktúrou - vodovodmi, kanalizáciou, čistiarňami odpadových vôd a zariadeniami na hospodárenie s odpadmi (zneškodňovanie resp. recyklácia odpadov).

10.1. Zásobovanie pitnou vodou

V Bratislavskom kraji je 98,2% obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov, kým na území SR je to 84,2 % obyvateľov. Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v bratislavských okresoch Bratislava I až V, kde zásobovanosť obyvateľov pitnou vodou dosahuje 100,0 %. Vyššiu zásobovanosť ako celoslovenský priemer vykazuje okrem Bratislavy ešte okres Pezinok (94,6%) a blízko k úrovni celoslovenského priemeru je okres Malacky (80,4 %). Za celoslovenským priemerom najviac zaostáva senecký okres so 77,7 % podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov, Na území okresu Malacky z celkového počtu 23 obcí nemajú 3 obce vybudovaný verejný vodovod a v okrese Senec z celkového počtu 29 obcí nemá jedna obec vybudovaný verejný vodovod.

Zásobovanie obyvateľov kraja pitnou vodou zabezpečuje vybudovaná vodovodná sieť v dĺžke 1961,2 km (bez prípojok). Vybavenosť územia Bratislavského kraja vodovodnou sieťou je 1 349,73 km/tis. km² oproti vybavenosti SR, ktorá predstavuje 513,61 km/ tis. km². Z celkového počtu 73 obcí kraja je na vodovodnú sieť napojených 94,3%.

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov na území Bratislavského kraja zabezpečuje v rozhodujúcej miere Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. Bratislava. V rámci okresov Bratislavy je to 99,9%, v okrese Malacky 79,8%, v okrese Pezinok 94,7% a v okrese Senec 80,0%.

Obyvatelia hl. m. SR Bratislavy sú zásobovaní pitnou vodou z vodárenských zdrojov lokalizovaných na území mesta - Sihoť, Pečenský les, Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokrad' Sedláčkov ostrov, Rusovce -obec, Čunovo – obec a Podunajské Biskupice. Kapacita vodárenských zdrojov na území Bratislavy v súčasnosti predstavuje 3 495 l/s. Z bilančného posúdenia kapacít vodných zdrojov vyplýva sebestačnosť vlastných zdrojov na území Bratislavy.

Z hľadiska existujúcich vodárenských systémov je oblasť Bratislavy zásobovaná bratislavskou vodárenskou sústavou a oblasť vidieka skupinovými vodovodmi: diaľkovod Šamorín, skupinový vodovod Most pri Bratislave, skupinové vodovody Senecký a Podhorský.

10.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Na verejnú kanalizačnú sieť v Bratislavskom kraji je napojených 84,7% obyvateľov, zatiaľ čo podiel obyvateľov SR napojených na verejnú kanalizáciu je 55,4%. Celková dĺžka kanalizačnej siete je 1 179 km. Odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou na území kraja od 95% obyvateľov zabezpečuje Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., kanalizácia v správe obcí od zvyšných 5% obyvateľov.

V rámci Bratislavského kraja má najvyššiu úroveň odkanalizovania odpadových vôd hlavné mesto SR Bratislava, ostatné územie je nedostatočne pokryté kanalizačnou sieťou. Z hľadiska pokrytia územia verejnou kanalizáciou má len 35,6% obcí kraja vybudovanú verejnú kanalizáciu. V porovnaní jednotlivých okresov kraja má najnižšie pokrytie územia kanalizačnou sieťou okres Senec (31,1%) a okres Malacky (34,6%).

V roku 2005 bolo cez verejnú kanalizáciu do vodných tokov vypúšťaných 69 540 tis. m³, z čoho splaškové vody predstavovali 46,2 %, priemyselné odpadové vody 18,1 %, zrážkové odpadové vody 11,8 % a cudzie (balastné) vody 23,8%.

Významnú časť neverejných kanalizácií tvoria dažďové kanalizácie, ktoré odvádzajú dažďové vody zo striech objektov a spevnených plôch v areáloch všetkých podnikov a organizácií. Dominantnú pozíciu majú dažďové kanalizácie dopravných stavieb a zariadení.

Celkovo je v Bratislavskom kraji evidovaných 41 komunálnych ČOV. Nedostatkom prevažnej časti existujúcich ČOV je ich nedostatočná kapacita a neschopnosť čistiť odpadové vody v súlade so zákonom o vodách, čo vyvoláva akútnu potrebu ich rekonštrukcie a rozšírenia.¹³

Záver:

- Vysoký stupeň napojenia obcí na vodovodnú sieť
- Nízky podiel napojenia obcí a nerovnomerné pokrytie územia sieťou verejnej kanalizácie
- Fyzická a morálna opotrebovanosť stokovej siete a zberačov
- Netesnosť kanalizačných sietí a ich preťaženosť najmä v okresných mestách Malacky, Pezinok, Senec.

¹³ Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Bratislavského kraja, Krajský úrad ŽP Bratislava, 2006

11. Vzdelávanie

Územie Bratislavského samosprávneho kraja je pokryté sieťou všetkých typov vzdelávacích zariadení v súčasnej výchovno – vzdelávacej sústave. V školskom roku 2004/2005 bolo na území kraja 200 materských škôl, ktoré navštevovalo 15 978 detí. Podľa zriaďovateľa bolo z celkového počtu materských škôl 187 štátnych, 8 súkromných a 5 cirkevných. V sieti základných škôl bolo 158 škôl s celkovým počtom 45 602 žiakov a 31 základných umeleckých škôl s počtom 14 243 žiakov. Podľa zriaďovateľa základných škôl bolo z celkového počtu 158 základných škôl 139 štátnych, 7 súkromných a 12 cirkevných. V základných umeleckých školách bolo 21 štátnych, 9 súkromných a 1 cirkevná.

V sieti stredných škôl bolo zaradených 115 škôl s počtom 1 471 tried a 39 637 žiakov a študentov. Podľa jednotlivých foriem bolo z celkového počtu 115 stredných škôl bolo 43 gymnázií s počtom 17 109 študentov, 37 stredných odborných škôl s počtom 10 971 študentov, 22 stredných odborných učilíšť a učilíšť s počtom 6 289 študentov a 13 združených stredných škôl s počtom 5 268 študentov.

Tab. č.6

Počet stredných škôl podľa foriem¹⁴

Forma	Počet škôl	Počet tried	Počet žiakov
Gymnázia	43	587	17 109
SOŠ	37	405	10 971
SOU, U	22	271	6 289
Združené SŠ	13	208	5 268
Spolu	115	1 471	39 637

Z územného hľadiska je z celkového počtu 43 gymnázií 36 na území hl. m. SR Bratislavy, 2 gymnáziá sú v okrese Malacký, 2 v okrese Pezinok a 3 gymnáziá v okrese Senec. Stredné odborné školy sú lokalizované prevažne na území Bratislavy (32 škôl), v okrese Malacký nie je žiadna stredná odborná škola, v okrese Pezinok sú 3 a v okrese Senec 2 stredné odborné školy. Stredné odborné učilíšia a učilíšia sú lokalizované podobne, keď na území bratislavských okresov ich je 19, v okrese Pezinok 3 a v okresoch Malacký a Senec žiadne.

V sieti základných a stredných škôl na území Bratislavského samosprávneho kraja okrem toho pôsobilo v školskom roku 2004/2005 48 špeciálnych škôl s počtom 3 245 žiakov a 4 školy pri zdravotníckych zariadeniach s počtom 440 detí. Tieto školy majú nadregionálny, resp. celoslovenský charakter.

¹⁴ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Tab. č. 7

Počet stredných škôl podľa okresov¹⁵

Okres	Gymnázia	SOŠ	SOU,U	Spolu
Bratislava I	7	6	1	14
Bratislava II	11	7	7	25
Bratislava III	3	3	6	12
Bratislava IV	6	6	2	14
Bratislava V	9	10	3	22
Malacky	2	0	0	2
Pezinok	2	3	3	8
Senec	3	2	0	5
BSK spolu	43	37	22	102

V oblasti vysokoškolského vzdelávania pôsobí na území kraja 5 verejných vysokých škôl, 2 štátne vysoké školy a 4 súkromné vysoké školy. Do verejných vysokých škôl patrí Univerzita Komenského s počtom 13 fakúlt a 19 474 študentov v dennom štúdiu a 6820 v externej forme štúdia, Slovenská technická univerzita s počtom 7 fakúlt a 13 984 študentov v dennom štúdiu a 2738 v externej forme štúdia, Ekonomická univerzita s počtom 6 fakúlt a 8863 študentov v dennom štúdiu a 3906 študentov v externej forme štúdia, Vysoká škola výtvarného umenia s 1 fakultou a počtom 612 študentov v dennom štúdiu a Vysoká škola múzického umenia s 3 fakultami a počtom 853 študentov v dennom štúdiu a 32 v externej forme štúdia. Štátnou vysokou školou je Akadémia policajného zboru a Slovenská zdravotnícka univerzita. Medzi súkromné vysoké školy patrí Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy, Bratislavská vysoká škola práva a Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií.

Dostupnosť a kvalita poskytovaných základných služieb v oblasti základného, stredného, ale aj vysokoškolského vzdelávania v Bratislavskom kraji je ovplyvnená nepriaznivým technickým stavom, nedostatočnou a zastaranou vybavenosťou jednotlivých školských objektov a zariadení. Hlavné nedostatky spočívajú v nedostatočnej tepelnej izolácii budov so zvýšenými nárokmi na energie, v zatekaní najmä plochých striech, v technicky zanedbaných alebo poddimenzovaných rozvodoch. Najmä objekty a zariadenia základných a stredných škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a Bratislavského samosprávneho kraja si vyžadujú nemalé finančné prostriedky na ich obnovu a rekonštrukciu.

Záver:

- Úmerne k populačnému vývoju každoročne klesá počet všetkých druhov škôl ako aj počet detí, žiakov a študentov, ktorí ich navštevujú
- Územie Bratislavského samosprávneho kraja nie je rovnomerne pokryté sieťou stredoškolských vzdelávacích zariadení, určité druhy stredných škôl v mimobratislavských okresoch úplne absentujú

¹⁵ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

- Pretrváva pokles počtu študentov v SOU, kým napr. v školskom roku 2002/2003 bolo 27 učilíšť s počtom 8 095 študentov, v roku 2005/2006 je stav 22 učilíšť a 6289 študentov
- Mnohé školské objekty a zariadenia sú v zanedbanom technickom stave a vyžadujú si nevyhnutú údržbu, obnovu a rekonštrukciu
- Pretrváva nízka účinnosť systému vzdelávania so zachovaním tradičných tém a postupov v celej štruktúre vzdelávacieho systému.

12. Kultúra

12.1. Pamiatkový fond

Súčasťou kultúrneho dedičstva je aj pamiatkový fond, ktorý si vyžaduje špecifické podmienky jeho využívania, prezentácie, ochrany a záchrany pre budúce generácie. Na území Bratislavského kraja je k 31.12.2005 registrovaných celkom 2 560 nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, z toho 1 511 je v kategórii pamiatkový objekt a 1 049 v kategórii kultúrna pamiatka. Územne je najviac nehnuteľných kultúrnych pamiatok registrovaných v okrese Bratislava I (1 536 objektov) a Pezinok (433 objektov). Medzi národné kultúrne pamiatky sú v hl.m. SR Bratislave zaradené Bratislavský hrad s areálom, pamätník Slavín s areálom, slovanské hradisko Devín, Academia Istropolitana, Evanjelické lýceum, Dóm sv. Martina a Villa Rustica. V Modre je to súbor pamiatok k osobnosti Ľudovíta Štúra. Medzi chránené nehnuteľné kultúrne pamiatky patrí aj 6 hradov lokalizovaných v Bratislavskom kraji – Bratislavský hrad, hrad Devín, hrad Pajštún, Plavecký hrad, hrad Biely Kameň a hrad Červený Kameň.

Z huteľných pamiatok je v kraji registrovaných celkom 1 951 v členení na kultúrne pamiatky v počte 549 a pamiatkové predmety v počte 1 402. Územne je najviac huteľných pamiatok registrovaných v okrese Bratislava I (955) a v okrese Malacky (350). Spomedzi huteľných pamiatok prevažujú pamiatky sakrálneho charakteru.

Na území kraja sa nachádzajú aj 3 štátne pamiatkové rezervácie - mestská pamiatková rezervácia Bratislava – Staré mesto s počtom 268 pamiatok, mestská pamiatková rezervácia Svätý Jur s počtom 25 pamiatok a pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Veľké Leváre s počtom 25 pamiatok. Na území Bratislavy sa nachádzajú 2 lokality navrhované na zápis do Zoznamu svetového dedičstva – Limes romanus – rímske antické pamiatky na strednom Dunaji a pamätník Chatama Sófera v Bratislave.

12.2. Kultúrne zariadenia

V Bratislavskom kraji je evidovaných 132 kultúrno osvetových zariadení, z toho 4 štátne, 89 samosprávnych a 34 iných právnických osôb. V roku 2005 v kraji sú 3 galérie s 3 pobočkami a 16 expozíciami. 19 múzeí s 15 pobočkami a 55 expozíciami. 16 divadiel s 18 stálymi scénami a počet sedadiel v stálych scénach 3 850. V bratislavskom kraji je 30 prevádzkovateľov kina, Priemerná návšteva na predstavenie v kinách 27 osôb, priemerná cena lístka 118 Sk. Bratislavský kraj ako jediný spomedzi ostatných krajov Slovenska nemá vybudované astronomické zariadenie.

Druh zariadení	počet
Galéria	3
Múzeum	19
Divadlo	16
Kino	30

V zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja je 7 kultúrnych zariadení, z toho 4 divadelné scény (divadlo Aréna, Astorka Korzo 90, Ludus a Bratislavské bábkové divadlo), 1 múzeum (Malokarpatské múzeum), 1 knižnica (Malokarpatská knižnica) a 1 osvetové stredisko (Malokarpatské osvetové stredisko)

13. Zdravotníctvo

Na území Bratislavského kraja bolo v roku 2003 umiestnených celkom 1 698 zdravotníckych zariadení, v ktorých bolo 6 028 lôžok a 3 499,62 lekárskeho miest. Z celkového počtu zdravotníckych zariadení bolo 13 nemocníc s 4 533 lôžkami a 1 514,61 lekárskeho miestami. Do skupiny zdravotníckych zariadení nemocnice sa od roku 2000 zaraďujú nemocnice I. II. III. typu, detské nemocnice II. typu, psychiatrické nemocnice, detské psychiatrické nemocnice, nemocnice s poliklinikou I., II., III. typu, fakultné nemocnice, detské fakultné nemocnice a fakultné nemocnice s poliklinikou

Z prehľadu zdravotníckej starostlivosti v okresoch za rok 2004 vyplýva, že v Bratislavskom kraji je v zariadeniach ústavnej starostlivosti vrátane ambulantných častí celkom 5 768 postelí. Na 10 000 tis. obyvateľov pripadá 96,1 postelí oproti priemeru 70,6 postelí v SR.

V primárnej starostlivosti o dospelých pôsobia praktickí lekári s počtom 295,00 lekárskeho miest, čo je 6,09 lekárskeho miest na 10 000 obyvateľov (v SR 5,45) a v primárnej starostlivosti o deti a mládež je 145,46 lekárskeho miest, čo je 12,52 lekárskeho miest na 10 000 tisíc obyvateľov (v SR 9,13). Dorastových lekárov je 5,50 lekárskeho miest, gynekológov v počte 80,63 lekárskeho miest a stomatólogov 449,50 lekárskeho miest.

Na území Bratislavského kraja pôsobilo v roku 2004 celkom 14 355 zdravotníckych pracovníkov, z toho 3 519 lekárov, 578 zubných lekárov, 689 farmaceutov, 6 239 zdravotných sestier a 130 pôrodných asistentiek. Z počtu zdravotníckych pracovníkov na 100 000 tisíc obyvateľov pripadlo 585,4 lekárov, 96,2 zubných lekárov, 114,6 farmaceutov, 1 037,9 sestier a 21,6 pôrodných asistentiek. (v SR 310,3, 53,3, 52,5 631,5, 32,3 (Zdroj: Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2004, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky, Bratislava 2005))

Na území Bratislavského kraja sa nachádza 14 nemocníc, 1444 subjektov ambulantnej starostlivosti a 10 liečebných ústavov. Celkový počet lôžok je 5768, t.j. na 1000 obyvateľov pripadá 9,59 lôžok (SR 7,8), čo súvisí s potrebami obyvateľov Bratislavského kraja, ale aj s postavením Bratislavy v regionálnej štruktúre SR a s lokalizáciou špecializovaných zdravotníckych zariadení nadregionálnej a celoslovenskej pôsobnosti. V hlavnom meste SR Bratislave je 18 zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti s počtom 4827 postelí. Na 1 lekárske miesto pripadá 4,8 postelí, využitie postelí je na 70,4%.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja sú zdravotnícke zariadenia - Poliklinika Petržalka, Poliklinika Karlova Ves a Poliklinika Pezinok.

Úmrtnosť podľa príčiny smrti a trvalého pobytu podľa pohlavia v Bratislavskom kraji korešponduje s celoslovenskými ukazovateľmi. U mužskej populácie v 46,6% (SR 47,8%) úmrtí sú príčinou choroby obehovej sústavy. Žien je tento podiel až 56,6%, čo je však menej ako celoštátny priemer (61,9%). Ďalšou príčinou úmrtí tak mužov ako aj žien sú nádorové ochorenia a choroby tráviacej sústavy. Štruktúra príčin úmrtí na úrovni okresov Bratislavského kraja nevykazuje u žiadnej choroby mimoriadne výkyvy a u oboch pohlaví sa približuje krajskému priemeru.

Tab. č. 8
Sieť zdravotníckych zariadení na území Bratislavy ¹⁶

<i>Druh zariadenia</i>	<i>Počet zariadení</i>	<i>počet postelí</i>
Zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti	18	4 827
V tom		
- nemocnice	11	3720
- Vysokošpecializované odborné ústavy	5	1066
- Odborné liečebné ústavy (centrá pre liečbu drogových závislostí)	2	41

Tab. č. 9
Sieť zdravotníckych zariadení na území Bratislavy ¹⁷

<i>Druh zariadenia</i>	<i>Počet zariadení</i>
Zariadenia lekárskej starostlivosti	146
V tom lekárne nemocničné a verejné	121
Výdajne zdravotníckych potrieb	23
Zariadenia kombinovanej lekárskej starostlivosti	2
Ostatné zariadenia	1

Závery:

- Na území Bratislavského kraja je relatívne dobre a dostupne zabezpečená zdravotná starostlivosť
- Veľká väčšina zariadení v sieti zdravotníckych zariadení si vyžaduje zvýšenú údržbu, resp. rekonštrukciu stavebno - technického stavu a zlepšenie a modernizáciu vybavenia zdravotníckou technikou.

¹⁶ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

¹⁷ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

14. Sociálne služby

Poslaním sociálnej starostlivosti je poskytovať pomoc občanom v nepriaznivých sociálnych situáciách formou dávok a služieb sociálnej starostlivosti. Služby sociálnej starostlivosti sa členia podľa okruhu klientov a druhu poskytovanej starostlivosti a sú členené na terénne služby (opatrovateľská činnosť) a ústavné, ktoré zabezpečujú zariadenia sociálnych služieb. Zariadenia sociálnych služieb poskytujú starostlivosť občanovi, ktorému nie je možné poskytnúť inú sociálnu službu dostatočnú na riešenie jeho hmotnej alebo sociálnej núdze. V zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci zriaďuje príslušný orgán alebo obec zariadenia sociálnych služieb, kde patria domovy sociálnych služieb pre dospelých a deti, domovy dôchodcov, zariadenia chráneného bývania, detské domovy, domovy pre osamelých rodičov, stanice opatrovateľskej služby, zariadenia pestúnskej starostlivosti, útulky, krízové strediská, resocializačné strediská, rehabilitačné strediská a zariadenia opatrovateľskej služby.

V roku 2004 pôsobilo na území Bratislavského kraja 87 zariadení sociálnych služieb s počtom miest 4 377, z toho v Bratislave bolo 49 zariadení s počtom 1 994 miest. Z celkového počtu 87 zariadení sociálnych služieb bolo 19 domovov a penziónov pre dôchodcov s počtom 2 086 miest, 9 domovov sociálnych služieb pre dospelých s počtom 641 miest, 18 zariadení sociálnych služieb pre deti vrátane detských domovov s počtom 989 miest, 32 ostatných zariadení sociálnych služieb pre deti a dospelých s počtom 661 miest a 9 domov s opatrovateľskou službou s počtom 464 bytov.

Z ostatných zariadení sociálnych služieb pôsobia na území hl. m. SR Bratislava 4 zariadenia pestúnskej starostlivosti s počtom 17 miest, 3 domovy pre osamelých rodičov a 2 resocializačné strediská. Na území kraja chýbajú zariadenia chráneného bývania a krízové strediská.

Tab. č. 10

Zariadenia sociálnych služieb podľa okresov¹⁸ (Počet zariadení /počet miest)

Druh zariadenia	Okres BA I					Okres		
		BA II	BA III	BA IV	BA V	Malacky	Pezinok	Senec
Domovy dôchodcov, penzióny	3	4	2	3	2	2	1	1
	144	488	322	551	300	169	72	40
Domovy sociálnych služieb pre dospelých	1	2	-	2	-	1	2	2
	65	22		58		117	200	147
Zariadenia pre deti vrátane detských domovov	1	2	2	3	2	3	3	2
	85	52	32	525	72	64	47	68
Ostatné zariadenia	7	3	2	1	6	3	8	2
	135	91	76	59	94	97	106	30
Domy s opatrovateľskou službou/počet bytov	-	1	2	1	1	-	3	1
		245	49	6	125		23	3
Spolu	12	12	8	10	11	9	14	8
	429	653	479	1 193	466	447	425	285

¹⁸ Zdroj: Bulletin 4/2005, KS ŠÚ SR, Bratislava

Sociálnu starostlivosť a služby odkázaným občanom poskytuje sieť sociálnych zariadení v správe Bratislavského samosprávneho kraja - 12 domovov sociálnych služieb pre deti a dospelých, 2 domovy a penzión pre dôchodcov, 1 zariadenie chráneného bývania. Analýza dlhodobého demografického vývoja Bratislavského kraja ukazuje na nevyhnutnosť riešenia sociálnej starostlivosti najmä pre vzrastajúci počet obyvateľov v poproduktívnom veku a to prostredníctvom rozvoje všetkých foriem tejto starostlivosti, nielen ústavných. Zároveň bude nutné diferencovať prístup k riešeniu tejto problematiky a to podľa charakteru populácie a územia vzhľadom na progresívne starnutie obyvateľov Bratislavy a mestských sídiel.

V poslednom období vzrastá v mestských sídlach a zvlášť v Bratislave význam sociálnej starostlivosti o rizikové skupiny obyvateľstva (dlhodobo nezamestnaní, bezdomovci, týrané a opustené matky s deťmi, drogový závislí atď.). Podobne v súvislosti s nárastom sociálno patologických javov treba podporovať vznik zariadení pre voľnočasové aktivity mládeže, zvýšiť počty sociálnych asistentov, tzv. streetworkerov a budovať nízkoprahové zariadenia pre neprispôsobivých občanov.

Závery:

- Nedostatok zariadení domovov dôchodcov a penziónov pre seniorov
- Nedostatočne rozvinutá sieť opatrovateľských služieb v jednotlivých obciach kraja
- Nedostatočná sociálna podpora rodín, ktoré sa starajú o starších občanov, aby mohli zostať čo najdlhšie v prirodzenom prostredí – vo svojich domácnostiach
- Nedostatok sociálnych kurátorov a chýbajúce nízkoprahové zariadenia služieb a nízkoprahové ubytovne pre špecificky neprispôsobivých občanov
- Nedostatočná koordinácia kontaktných miest a služieb.

15. Životné prostredie

Bratislavský kraj a osobitne hlavné mesto Bratislava je negatívne zaťažované v oblasti ovzdušia exhalátmi z priemyslu, energetiky a dopravy, problémom je vysoká produkcia komunálneho odpadu s nedoriešeným systémom separovaného zberu a vážnym problémom je absencia spaľovne nebezpečného odpadu. Bratislavský kraj nemá doriešený systém protipovodňovej ochrany nielen na miestnych tokoch, ale ani na medzinárodnej rieke Dunaj a Morava.

Osobitným problémom v rozvoji miest a obcí Bratislavského kraja popri nedostatočnej infraštruktúre je riešenie problematiky obnovy a regenerácie územia. V intravilánoch alebo extravilánoch obcí a miest sa nachádzajú opustené a zdevastované areály tzv. hnedé parky, ktoré sú často zaťažované rôznymi environmentálnymi záťažami a sú vo veľmi komplikovaných majetkovoprávných vzťahoch. Regenerácia týchto území môže byť impulzom pre rozvoj občianskej vybavenosti, pre rozvoj malého a stredného podnikania, prípadne pre rozvoj rekreácie a športu.

15.1. Ovzdušie

V Bratislavskom kraji je oblasť riadenia kvality ovzdušia vymedzená pre územie hlavného mesta SR Bratislavy. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia Bratislavy má petrochemický a chemický priemysel, výroba tepelnej a elektrickej energie a automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia v meste je sekundárna prašnosť. Na území Bratislavy je celkom 661 prevádzkovateľov s 1 151 zdrojmi znečisťovania ovzdušia, z toho 857 zdrojov (74,5%) je energetických a zvyšok technologických. V roku 2005 bolo v aglomerácii Bratislava vypustených 379,8 t tuhých znečisťujúcich látok, 9 269,5 t oxidu siričitého (SO₂) a 934,2 t oxidu uhoľnatého (CO). Podiel regiónu na produkcii emisií oxidu siričitého v SR za rok 2005 bol 11,8% a na produkcii oxidu dusíka bol 12,0%.

Z územného hľadiska sa najviac zdrojov znečistenia ovzdušia nachádza na území okresov Bratislava II, Bratislava I a Bratislava III. Medzi najväčšie a najvýznamnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia v aglomerácii Bratislava v roku 2005 patrili Slovnaft, a.s. Bratislava, Paroplynový cyklus, a.s. Bratislava, Bratislavská teplárenská, a.s. Bratislava, Volkswagen Slovakia, a.s. a Odvoz a likvidácia odpadu, a.s., Holcim (Slovensko)a.s., Rohožník, Sweedwood Slovakia, s.r.o. Malacky.

15.2. Voda

Ochranu vodných zdrojov je potrebné chápať ako integrovanú ochranu kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd. Rozhodujúcim faktorom pri ochrane kvality vodných zdrojov je problematika zdrojov znečisťovania vôd, či už s priamym alebo nepriamym dopadom na vodné zdroje. Jednou z kľúčových úloh ochrany využívaných zdrojov vôd na úseku kvalitatívnej ochrany je riešenie problematiky zdrojov znečistenia, a to bodových zdrojov znečistenia alebo plošných zdrojov znečistenia. Rozhodujúcimi zdrojmi bodového znečistenia sú vypúšťané odpadové vody, komunálne vody a priemyslové vody. Zdroje plošného znečistenia sú ťažšie identifikovateľné než bodové, ale ich účinky sú rovnako dlhodobé a ťažko odstrániteľné. Najväčšími zdrojmi plošného znečistenia sú:

poľnohospodárstvo, odkaliská a rozptýlené skládky, kontaminované závlahové, ale i zrážkové vody.

Na území Bratislavského kraja sa nachádza vodohospodársky najvýznamnejšia oblasť na Slovensku, chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov. Zasahuje do okresov Dunajská Streda a Galanta v Trnavskom kraji. Územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, kde je možné plánovať a vykonať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana ich tvorby a výskytu a prirodzenej akumulácie a obnovy ich zásob.

V povodí Dunaja sa na znečistení toku Dunaja podieľajú priemyselné a odpadové vody z bodových zdrojov znečistenia, plošné zdroje z poľnohospodárskej činnosti, zaťaženie z prítoku Morava a zo susedného Rakúska. V oblasti Bratislavy sú to hlavne komunálne odpadové vody z VaK ČOV Petržalka a odpadové vody zo Slovnaftu, a.s. a Istrochemu.

Kvalitu vody v povodí Malého Dunaja znečisťujú najmä chladiace odpadové vody zo Slovnaftu, a.s. a komunálne odpadové vody z miest a obcí (Vrakuňa, Pezinok, Senec, Modra).

Najvýznamnejšími priemyselnými zdrojmi odpadových vôd je v povodí Moravy na prítoku Teplica, Slovenský hodváb Senica, na prítoku Malina Tower automotive, a.s. Malacky a na prítoku Mláka v Devínskej Novej Vsi Volkswagen Slovakia, a.s. Kvalita vody Moravy je ovplyvňovaná tiež znečistením privádzaným z Českej republiky a Rakúska.

15.3. Odpady

Bratislavský kraj je viac zaťažený odpadmi ako celoslovenský priemer. Toto zaťaženie spôsobuje vysoká koncentrácia priemyslu a obyvateľstva. Závažným problémom sú hlavne staré environmentálne záťaže skládok komunálneho a priemyselného odpadu (napr. skládka gudrónov v Devínskej Novej Vsi, úniky z pôvodnej chemickej továrne APOLLO v jej okolí). V súlade s princípmi environmentálnej regionalizácie je Bratislavský kraj zaradený medzi 9 najviac zaťažených oblastí v Slovenskej republike. (Návrh koncepcie starostlivosti o životné prostredie Bratislavského kraja, SAŽP, Banská Bystrica, 2006)

V priebehu roka 2004 bolo na území Bratislavského kraja vyprodukovaných celkom 233 513,8 t komunálneho a drobného stavebného odpadu. Z uvedeného množstva odpadu sa 129 759,1 t (55,6%) zhodnotilo - energeticky, kompostovaním alebo iným spôsobom a 103 754,7 t sa zneškodnilo skládkami v obci a mimo obce, spaľovaním a iným spôsobom. Z hľadiska odpadového hospodárstva je najväčším producentom priemyselných odpadov Slovnaft, a.s. Bratislava. (Zdroj: Návrh koncepcie starostlivosti o životné prostredie Bratislavského kraja, SAŽP, Banská Bystrica, 2006)

15.4. Ochrana prírody

Na území Bratislavského kraja sa nachádzajú alebo do neho čiastočne zasahujú 3 veľkoplošné chránené krajinné oblasti s celkovou výmerou 47 834 ha, ktoré sú zaradené do 2. stupňa územnej ochrany. CHKO Malé Karpaty sa nachádza v okresoch Bratislava III a IV, Malacky a Pezinok, CHKO Záhorie sa nachádza na území okresu Malacky a CHKO Dunajské luhy je na území okresov Bratislava II, V a Senec.

Najprísnejšia ochrana prírody a krajiny je realizovaná 4. a 5. stupňom ochrany na maloplošných chránených územiach, ktorých je v kraji vyhlásených 63, z toho do kategórie národná prírodná rezervácia je zaradených 9 území, do kategórie národná prírodná pamiatka 1 územie, 9 území je v kategórii prírodná pamiatka, 20 území prírodných rezervácií, a 24 území

je v kategórii chránených areálov. Z hľadiska stavu ochrany z celkového počtu chránených území patrí 41,3% k ohrozeným a 19% je degradovaných.

Tab. č. 11

Počet osobitne chránených častí prírody

<i>katégória</i>	<i>BaI</i>	<i>BaII</i>	<i>BA III</i>	<i>BA IV</i>	<i>BA V</i>	<i>MA</i>	<i>PK</i>	<i>SC</i>	<i>spolu</i>
NPR				1		6	2	1*	9
NPP				1					1
PR		3		2	2	8	5		20
PP		1	1	1		4	2		9
CHA	13	2	1	2	2	3	1		24

1* rezervácia je v okrese Pezinok aj Senec
 NPR – Národná prírodná rezervácia, NPP – národná prírodná pamiatka,
 PR- prírodná rezervácia, PP – prírodná pamiatka, CHA – chránený areál

16. SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje výsledok sociálno ekonomickej analýzy, vychádza z poznatkov a charakteristík hlavných pozitívnych a negatívnych rysov vývoja kraja. Formulované analytické poznatky sú zoradené podľa jednotlivých okruhov takto :

Územie

Ľudské zdroje a bývanie

Priemysel

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Doprava

Cestovný ruch

Technická infraštruktúra

Životné prostredie

Cieľom SWOT analýzy je stanoviť vnútorné silné a slabé stránky jednotlivých problémových okruhov a pomenovať vonkajšie príležitosti a ohrozenia rozvoja kraja v miere, umožňujúcej formulovať kľúčové problémy a stanoviť súhrnnú víziu rozvoja.

SWOT územie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha v rámci SR a Európy • Bratislava, hlavné mesto, sídlo významných inštitúcií s celoštátnym a medzinárodným významom • Atraktivita prírodného a kultúrno - spoločenského prostredia • Zapojenie kraja do programov cezhraničnej spolupráce a štrukturálnych fondov EU • Existencia územných plánov a rozvojových dokumentov v kraji 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazné vnútroregionálne rozdiely vo vzťahu Bratislavy a mimobratislavských okresov • Nízka účasť a slabá koordinácia regionálnych subjektov na rozvoji územia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Cieľavedomé využívanie výhodnej geografickej polohy kraja • Rozvoj aktivít Euroregiónu a všestrannej medzinárodnej spolupráce • Rozvoj vidieka založený na vnútorných zdrojoch 	<ul style="list-style-type: none"> • Zložité geomorfologické podmienky pre dopravnú obslužnosť, hrozí dopravná preťaženosť územia • V dôsledku intenzívnej urbanizácie územia hrozí zánik vidieckeho hospodárstva

SWOT Ľudské zdroje a bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitný ľudský potenciál, nadpriemerná úroveň vzdelania obyvateľstva • Sústredenie vysokých škôl a vedecko-výskumnej základne • Vybudovaná sídelná štruktúra • Zvyšujúca sa atraktivita mimobratislavských sídiel pre trvalé bývanie • Zreteľný nárast výstavby nových bytov s vyšším štandardom 	<ul style="list-style-type: none"> • Stály úbytok obyvateľov prirodzenou menou • Pokračujúci proces starnutia obyvateľstva s dopadom na znižovanie vlastných zdrojov pracovnej sily • Nevyhovujúca profesionálna štruktúra pracovnej sily • Nedostatočné investície do nájomného bývania a údržby bytového fondu • Pretrvávajúci trend zaostávania výstavby nájomných obecných bytov a bytov pre mladých • Pretrvávajúci trend vysokej rozostavanosti bytov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Efektívnejšie využívanie vysokého vedomostného potenciálu obyvateľstva kraja • Rozvoj inštitúcií a štruktúr zabezpečujúcich väzby medzi sférou vzdelávania ľudských zdrojov a oblasťou trhu práce • Rozvoj bytovej výstavby a obnova bytového fondu • Regenerácia územia 	<ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie vnútorného potenciálu kraja v dôsledku nepriaznivého demografického vývoja • Odliv vysokokvalifikovanej sily do zahraničia • Zvyšovanie disproporcií medzi ponukou a dopytom na trhu práce po jednotlivých kvalifikáciách • Zhoršovanie stavu bytového fondu (najmä v obytných domoch) a znižovanie kvality bývania

SWOT Priemysel

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Diverzifikovaná hospodárska základňa s dlhodobou tradíciou • Silná tradícia priemyselnej výroby založenej na domácich zdrojoch • Atraktívnosť územia pre lokalizáciu zahraničných investícií • Kvalifikovaná pracovná sila v technických oboroch • Rozvinutá vedecko - výskumná základňa 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerovnomerné rozmiestnenie priemyselnej základne • Nedostatočná informovanosť v oblasti ponuky investičných príležitostí • Nedostatočné prepojenie výskumnej a vývojovej základne s priemyselnou výrobou • Prehlbovanie nesúladu medzi orientáciou profesijnej prípravy mládeže a potrebami trhu práce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Vyššie využitie vedeckého a technického potenciálu kraja na realizácii regionálnej inovačnej stratégie priemyselných podnikov a oborov high-tech • Zvýšenie transferu technológií a rozvoj perspektívnych odvetví • Vytváranie podmienok pre podnikanie tuzemských a zahraničných investorov v priemyselných zónach a parkoch • Zintenzívnenie rozvoja cezhraničnej spolupráce v oblasti podnikania 	<ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie konkurencieschopnosti na zahraničných a svetových trhoch • Zaostávanie regiónu v nástupe inovatívnych technológií

SWOT Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Križovanie medzinárodných dopravných koridorov v cestnej, železničnej doprave • Vybudovaný dopravný systém a relatívne dostatočné pokrytie cestnou a železničnou sieťou • Strategická poloha a dobrá dostupnosť regiónu • Prítomnosť medzinárodného letiska a prístavu 	<ul style="list-style-type: none"> • Neuspokojivý technický stav väčšiny ciest v regióne • Nedoriešený nosný systém dopravy v hl.m.SR Bratislave • Absencia mostov a hraničných priechodov cez rieku Moravu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšenie technického stavu a hustoty ciest najmä II. a III. triedy • Dobudovanie nosného systému dopravy a skvalitnenie verejnej dopravy v Bratislave • Dobudovanie cestného obchvatu Bratislavy a miest v regióne • Zníženie počtu rizikových miest a nehodovosti na cestách 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšovanie preťaženia dopravnej infraštruktúry • Rast individuálnej dopravy pri súčasnom poklese verejnej dopravy • Dopravný kolaps

SWOT Cestovný Ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Polohový potenciál a dobrá dopravná dostupnosť • Rozmanitosť prírodných celkov a vhodné predpoklady pre vytváranie rôznorodej ponuky rekreácie a cestovného ruchu • Vysoký podiel zahraničných návštevníkov • Atraktívna ponuka turisticky významných a chránených kultúrnych pamiatok a krajinných oblastí • Folklórne a remeselné tradície a dobré možnosti rozvoja vidieckeho turizmu • Mimoriadne vhodný potenciál pre rozvoj cykloturistiky a vinárskej turistiky • Možnosť využitia programov cezhraničnej spolupráce • Existujúca sieť turistických informačných centier a kancelárií 	<ul style="list-style-type: none"> • Slabý a nevýrazný image Bratislavy ako európskej metropoly a Bratislavského kraja • Chýbajúca marketingová stratégia, slabá a neadresná propagácia regiónu • Nevýhovujúci systém organizácie a financovania cestovného ruchu • Výrazné vnútroregionálne disparity v infraštruktúre a ponuke služieb • Nedostatočné využívanie vidieckeho priestoru pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu • Nevýhovujúca štruktúra ubytovacích zariadení a nízka kvalita poskytovaných služieb • Výrazná sezónnosť a nízka priemerná doba pobytu • Neuspokojivý stavebno technický stav kultúrnych pamiatok • Narušené mestské a vidiecke pamiatkové rezervácie a zóny • Nedostatočný a nejednotný turistický informačný systém • Nevyužitie možnosti geotermálnych prameňov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Efektívnejšie využívanie výhodnej geografickej polohy a vnútorného potenciálu pre vyvážený rozvoj cestovného ruchu území celého kraja • Skvalitňovanie existujúcich foriem a služieb cestovného ruchu a rozvoj ďalších foriem turizmu (kongresový, konferenčný, vzdelávací, gastronomický) • Tvorba stratégie rozvoja cestovného ruchu, marketingovej stratégie a cielenej propagácie • Posilnenie kompetencií v oblasti cestovného ruchu na úrovni kraja a vytvorenie efektívnej organizačnej štruktúry • Skvalitnenie koordinácie a vytváranie partnerstiev na úrovni verejného a súkromného sektora • Využitie možností cezhraničnej spolupráce a tvorba spoločných produktov • Tvorba atraktívnych programov cestovného ruchu a rozširovanie ponuky aktivít s cieľom predĺženia pobytu • Rozvoj cykloturistiky a vinárskej turistiky • Intenzívnejšie využívanie možností a podpory cezhraničnej spolupráce • Vybudovanie jednotného komplexného informačného systému 	<ul style="list-style-type: none"> • Pretrvávajúca centralizácia v oblastiach súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu • Znižovanie návštevnosti a konkurencieschopnosti cestovného ruchu v kraji • Ďalšie zhoršovanie stavu kultúrnych pamiatok, stupňa narušenia urbanistických sídiel a rázu vidieckej krajiny • Zaostávajúca turistická infraštruktúra a nedostatočné skvalitňovanie základných a sprievodných služieb • Zaostávajúca a nedobudovaná technická infraštruktúra podmieňujúca rozvoj cestovného ruchu • Znečisťovanie životného prostredia

SWOT Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Relatívne dobre vybudovaná technická infraštruktúra (voda, plyn, elektrická energia) • Dostatok vlastných zdrojov pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedobudovaná technická infraštruktúra v mimobratislavských okresoch • Lokálne zlý technický stav vodovodnej siete a sprievodnej infraštruktúry • Zastaralé technické vybavenie ČOV v obciach regiónu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Skvalitnenie vidieckej infraštruktúry s využitím podporných programov EÚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a skvalitnenie technickej infraštruktúry

SWOT Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Diverzifikované krajinné prostredie v regióne • Veľké množstvo chránených území • Klimatické podmienky a cirkulácia ovzdušia priaznivá vo vzťahu k odvetrávaniu exhalátov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká negatívna záťaž územia exhalátmi z priemyslu, energetiky a dopravy • Vysoká produkcia komunálneho odpadu • Nevybudovaná spaľovňa nebezpečného odpadu • Nízka úroveň obnovy a regenerácie územia • Znečistenie povrchových tokov a vodných nádrží v dôsledku veľkého výskytu znečisťovateľov hlavne z priemyslu a poľnohospodárstva • Nedobudovaná a nedostatočná protipovodňová ochrana
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Riešenie a zavedenie systému separovaného zberu a hospodárenia s odpadom • Efektívnejšie a dôraznejšie využívanie systému „kto znečisťuje, ten platí“ • Dobudovanie protipovodňovej ochrany najmä v povodí rieky Dunaja a Moravy • Využitie aktívnych vrtov geotermálnych zdrojov (Senec, Chorvátsky Grob, Kráľova pri Senci) 	<ul style="list-style-type: none"> • Necitlivé rozširovanie urbanizovaných plôch • Zvyšovanie podielu ohrozených a degradovaných chránených území

17. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja Bratislavského kraja

Kľúčové disparity

- nerovnomerne rozmiestnená priemyselná základňa s koncentrovanou lokalizáciou v hl. m. SR Bratislave so zvýšenými dopravnými nárokmi
- znižovanie konkurencieschopnosti priemyselnej výroby z dôvodu vysokej energetickej náročnosti a nedostatočného transferu technológií a inovácií
- preťaženosť cestnej siete s hrozbou dopravného kolapsu
- vnútroregionálne rozdiely vo vybavenosti územia technickou a sociálnou infraštruktúrou a nedostatočné pokrytie územia službami pre podnikateľov
- odliv vysokokvalifikovanej pracovnej sily a vyčerpávanie vlastných zdrojov pracovnej sily s dopadom na zvyšovanie migrácie
- starnutie obyvateľstva s dopadom na riešenie problémov a potrieb poproduktívneho obyvateľstva
- narušené životné prostredie a nízka úroveň využitia obnoviteľných zdrojov energií s dopadom na znižovanie kvality života.

Hlavné faktory rozvoja

- polyfunkčný charakter priemyselnej základne s možnosťou transferu technológií do perspektívnych inovatívnych odvetví a súvisiacich služieb
- atraktívny polohový potenciál a dobrá dostupnosť regiónu s perspektívou vytvárania spoločného hospodárskeho a kultúrno – spoločenského priestoru najmä s prihraničnými regiónmi v Rakúsku, Maďarsku, resp. v Českej republike
- sústredená vedecko – výskumná a vývojová základňa s perspektívou rozvoja nových technológií
- kvalitný ľudský potenciál a dostupné vzdelávacie kapacity celoživotného vzdelávania v záujme lepšieho uplatnenia sa na trhu práce
- vysoký krajinný a kultúrno – spoločenský potenciál a jeho efektívnejšie využívanie v rozvoji cestovného ruchu a v cezhraničnej spolupráci
- disponibilný územný potenciál v mimobratislavských okresoch s možnosťou jeho využitia na rozvoj podnikateľských aktivít a zvýšenie úrovne kvality bývania.

18. Rozvojové zámery odvetví v pôsobnosti BSK na rok 2007 s výhľadom do roku 2010

Predslov a vysvetlenie pojmov

Koncept rozvojových zámerov sumarizuje zámery, ciele, priority a navrhované opatrenia v odvetviach, ktoré v zmysle zákonom stanovených kompetencií vykonáva Bratislavský samosprávny kraj. Tento materiál bol vytvorený v súčinnosti s útvarmi Úradu BSK zodpovednými za riadenie jednotlivých odvetví a poskytuje informáciu o ich možnom smerovaní a rozvoji v roku 2007 s výhľadom do roku 2010.

Logická štruktúra konceptu je nasledovná:

- a) **Strategický zámer**
formuluje dlhodobú orientáciu zameranú na dosahovanie želaného stavu v odvetví
- b) **Strategický cieľ**
vyjadruje a pomenúva úlohu, ktorej splnenie v strednodobom horizonte napomôže dosiahnutiu strategického zámeru
- c) **Priority**
stanovujú uprednostňované oblasti podpory daného odvetvia, ktoré urýchlia splnenie strategického cieľa
- d) **Opatrenia**
formulujú návrhy uplatňovania konkrétnych nástrojov (napr. projektov, rozvojových programov, plánovacích dokumentov...) smerujúce k dosiahnutiu stanovených cieľov spravovaného odvetvia

Koncept „mapuje“ zámery, ciele, priority a opatrenia podľa nasledovných odvetví

- Ekonomika Úradu BSK
- Teritoriálna spolupráca
- Cestovný ruch
- Doprava
- Kultúra
- Priestorové plánovanie a GIS
- Sociálne služby
- Školstvo, mládež a šport
- Zdravotníctvo a humánna farmácia
- Regionálny rozvoj a štrukturálna politika BSK

Zámery a priority ekonomického riadenia BSK

Strategický zámer

- Projekt jednotného štátneho účtovníctva a výkazníctva v spolupráci s MF SR
- Zabezpečenie efektívneho finančného riadenia schválených projektov v nadväznosti na nové podmienky vo väzbe na nové programovacie obdobie 2007 – 2013 a Konceptu systému finančného riadenia na roky 2007 – 2013
- Zabezpečenie komplexnej investičnej činnosti a veľkej údržby a verejného obstarávania v rámci zariadení BSK a Úradu BSK
- Globálne riešenie systému rozpočtového riadenia v nadväznosti na proces zostavovania príjmovej a výdavkovej stránky rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja.

Strategický cieľ

- Zaškolenie a metodické usmernenie účtovníkov Úradu BSK a rozpočtových a príspevkových organizácií v jeho pôsobnosti
- Vybudovanie efektívneho systému finančného riadenia projektov financovaných z prostriedkov EÚ – spolupráca s ostatnými organizačnými jednotkami BSK zaoberajúcimi sa projektmi EÚ v rámci BSK a spolupráca s externými subjektami zaoberajúcimi sa riadením projektov EÚ
- Vytvorenie systému efektívneho zabezpečovania potrieb zariadení a Úradu BSK v oblasti investícií a veľkej údržby
- Vybudovanie zoznamu (zásobník)investičných akcií na jednotlivé roky
- Vytvorenie a zadefinovanie podmienok pre účinnejšie zabezpečenie koncepcnej, koordinačnej a kontrolnej funkcie oddelenia pri zostavovaní a úpravách rozpočtu
- Zefektívnenie rozpočtového riadenia v zmysle jasného definovania podmienok a finančných tokov hradených z rozpočtu BSK.

Priority

- Preukázateľnosť vedenia účtovníctva v súlade so zákonom o účtovníctve č.431/2002 Z. z. v platnom znení
- Rozvoj spolupráce a zlepšenie komunikácie oddelenia finančného riadenia projektov EÚ a ostatných organizačných útvarov zapojených do procesu implementácie prostriedkov EÚ vrátane zlepšenia spolupráce s externými subjektami (RO - ministerstvá, ostatné VÚC, KP)
- Zvýšenie úrovne využívania ekonomicko-informačného systému za účelom dosiahnutia efektívnejších a kvalitnejších výstupov ekonomicko-informačného systému
- Realizácia opatrení vyplývajúcich z plánu investícií na jednotlivé roky pri maximálne hospodárnom vynakladaní schválených finančných prostriedkov
- Zadefinovanie vzájomných vzťahov, povinností a zodpovedností smerom do vnútra oddelenia rozpočtu, daní a stratégií a Bratislavského samosprávneho kraja

- Jasné vymedzenie vzájomných vzťahov, zodpovedností a povinností smerom k organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja napojených na rozpočet BSK.

Opatrenia

Opatrenia k priorite 1

- Organizovanie školení a spolupráca s MF SR

Opatrenia k priorite 2

- Zabezpečenie dodržiavania vypracovanej smernice o finančnom riadení projektov EÚ v podmienkach BSK a jej priebežná aktualizácia vo väzbe na nové podmienky v rámci nového programovacieho obdobia 2007 – 2013
- Vytvorenie databázy schválených projektov a následná aktualizácia údajov v databáze (vytvorenie a prepojenie údajovej základne spoluprácou medzi finančným riadením projektov EÚ a tvorbou a implementáciou projektov regionálneho rozvoja)
- Zabezpečenie účasti na seminároch, školeniach a pravidelných poradách za účelom výmeny skúseností a za účelom nastavenia efektívneho a fungujúceho systému implementácie prostriedkov EÚ s cieľom zvýšenia vzdelanostnej a odbornej úrovne pracovníkov pracujúcich v oblasti finančného riadenia projektov EÚ.

Opatrenia k priorite 3

- Zabezpečenie školení s cieľom zvýšenia úrovne využívania ekonomicko-informačného systému a k zabráneniu vzniku nekorektných údajov v systéme.

Opatrenia k priorite 4

- Zabezpečenie realizácie investičných akcií zameraných na strechy, kotolne, okná, fasády, izolácie, zdravotníctvo
- Zabezpečenie verejných súťaží pre investičnú činnosť a veľkú údržbu v zmysle zákona o verejnom obstarávaní č. 25 / 2006.

Opatrenia k priorite 5

- Vypracovanie postupov oddelenia rozpočtu, daní a stratégií s jasným zadefinovaním funkcií, pri spracovávaní a analýze podkladov do rozpočtu a pri samotnom vypracovaní a úpravách rozpočtu
- Zakotvenie do organizačného poriadku, resp. do iného interného poriadku povinností, resp. zodpovedností ostatných organizačných zložiek Bratislavského samosprávneho kraja v rámci spolupráce pri zostavovaní rozpočtu

Opatrenia k priorite 6

- Vypracovanie analýzy všetkých zmluvných vzťahov, ktoré v hodnotovom vyjadrení predstavujú vysoký nárok na výdavkovú stránku rozpočtu
- Pri uzatváraní zmluvných vzťahov na roky 2007 – 2009 jasné zadefinovanie finančných vzťahov medzi poskytovateľom a príjemcom finančnej pomoci
- Stanovenie povinností a zodpovedností jednotlivých príjemcov finančných prostriedkov za účelom zabezpečenia transparentnosti pri použití finančných prostriedkov
- Vypracovanie a zadefinovanie postupov vyúčtovania prostriedkov poskytnutých z rozpočtu BSK formou zálohových platieb.

Rozpočtové nároky

- Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a priority rozvoja v oblasti cestovného ruchu

Strategický zámer

Zvýšenie konkurencieschopnosti BSK ako turistického cieľa v rámci SR a Európy

Strategický cieľ

Vypracovanie Stratégie rozvoja cestovného ruchu BSK na r.2007-2013

Priority

Realizácia Stratégie rozvoja CR BSK - koordinácia aktérov CR v BSK pri napĺňaní krokov Stratégie v období 2007-2013

Opatrenia na roky 2008 - 2010

- Spracovanie, prerokovanie, schvaľovanie a aktualizácia koncepčných a rozvojových dokumentov zameraných na rozvoj CR kraja a koordinácia s dokumentmi priestorového plánovania kraja
- Koordinačná činnosť - spolupráca s miestnou samosprávou kraja, ústrednými orgánmi štátnej správy, profesijnými a záujmovými združeniami, podnikateľmi CR pri formulovaní krokov a napĺňaní stratégie
- Podpora spoločných marketingových, propagačných a informačných aktivít CR kraja
- Tvorba, realizácia a podpora rozvojových projektov CR kraja – podpora rozhodujúcich investičných projektov pre oblasť CR
- Výskum pre účely hodnotenia úrovne CR v regióne (mapovanie infraštruktúry CR, zisťovanie spokojnosti návštevníkov a i.) tvorba databázy regiónu.

Opatrenia na roky 2010 – 2013

- Vytvorenie dotačného programu BSK na podporu najvýznamnejších a najkvalitnejších rozvojových projektov CR (neinvestičných a investičných) v rámci kraja (spolupráca ZMOS+ MVO a OZ) napr. vytvorenie Regionálnej turistickej informačnej kancelárie, podpora projektov na rekonštrukciu hist. objektov, realizácia regionálnych prepojení cyklotrás a i. podľa Stratégie rozvoja CR BSK
- Systémová podpora tvorby cyklistických trás a cyklistickej infraštruktúry
- Realizácia investičných projektov v zmysle Koncepcie rozvoja cyklotrás BSK
- (Spolupráca ZMOS a OZ)
- Podpora nosných foriem, produktov a služieb CR najviac žiadaných a odlišných od ponuky susedných štátov
- Spoločné marketingové aktivity v prospech kongresového CR v BSK napr. v r.2008: Organizácia Valného zhromaždenia ICT – workshop City Break účasť touroperátorov z celého sveta spolupráca (Mesto BA, SACR)
- Národný jednotný informačný systém cestovného ruchu (NUTIS - odovzdaný do verejnej prevádzky 13.10.2006)
- Prevzatie NUTISU na regionálnu úroveň navrhované od r.2008
- Vytvorenie personálnych a finančných podmienok pre správu NUTISU

Ďalšie úlohy BSK vyplývajú zo štátnej Stratégie rozvoja CR v SR (2007-2013)
BSK v postavení nositeľa resp. partnera v projektoch a aktivitách (spolupráca MHSR, ZMOS, OZ):

Výhľad do roku 2013

- Zriadenie destinačného manažmentu
- Realizácia cezhraničných projektov CR (cezhraničné informačné centrum BA-V-GY)
- Spracovanie zásad na využitie kultúrneho a prírodného potenciálu
- Príprava odborníkov pre CR, zosúladienie študijných plánov odb. škôl CR a potrieb praxe
- Aktivity na podporu seminárov, konferencií, sympózií a kongresov
- Zavádzanie systémov kvality (udeľovanie ceny kvality BSK v službách CR, v spojení so značkou regiónu - podporou povedomia o regióne).

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a rozvojové priority v oblasti teritoriálnej spolupráce

Strategický zámer

- V spolupráci s príslušnými regionálnymi partnermi úspešne realizovať programy v Cielei Európska teritoriálna spolupráca (so zameraním najmä na cezhraničnú a interregionálnu spoluprácu) na území BSK v programovacom období 2007-2013
- Monitoring a kontrola implementácie projektov schválených v programovacom období 2004-2006 na území BSK v programoch INTERREG IIIA.

Strategický cieľ

- Príprava programovacieho obdobia 2007-2013, aktívna účasť na zasadnutiach programovacích a pracovných skupín, spolupráca s príslušnými ministerstvami a zahraničnými partnermi na príprave dokumentov
- Vypracovanie a vyhlásenie výziev, tvorba interných dokumentov (manuálov, príručiek, štatútov), publicita smerom k potenciálnym žiadateľom, organizovanie školení o programoch na území BSK, iniciovanie projektových žiadostí, odborné poradenstvo žiadateľom pri tvorbe projektov a konzultácie k projektovým zámerom
- Iniciovanie a písanie vlastných projektov (v mene BSK) a ich implementácia
- príprava zmlúv s konečnými prijímateľmi, poradenstvo pri implementácii projektov, kontrola žiadostí o platbu, kontrola na mieste, monitoring implementácie projektov schválených v programovacom období 2004-2006
- Vedenie štatistiky a vyhodnocovanie čerpania v programovacom období 2004-2006.

Priority

Prioritou oddelenia bude iniciovať projektové zámery a pomôcť pri tvorbe vlastných projektov BSK v novom programovacom období ako aj zabezpečiť ukončenie implementácie projektov schválených v programovacom období 2004 – 06.

Opatrenia

Konkrétne nástroje/projekty:

- Technická asistencia: Bratislavský samosprávny kraj na základe zmluvy o implementácii programov „INTERREG IIIA Slovenská republika – Rakúska republika“ a „Programu susedstva Slovenská republika – Maďarský republika – Ukrajina“ uzavretej medzi MVRR SR a BSK dňa 7. septembra 2004 dostal od MVRR SR podporu z technickej asistencie
- V roku 2007 bude čerpať z technickej asistencie ešte z programovacieho obdobia 2004-2006 z rakúskeho programu (bol podaný projekt v celkovej výške 1 246 000Sk, pričom BSK sa na projekte podieľa finančne do výšky 5%, t.j. 62 300 Sk. Z uvedeného projektu budú hradené mzdy (cena práce – mzdy + odvody zamestnávateľa) 2 pracovníkov oddelenia a zariadenie kancelárie (nábytok + kancelárska technika + spotrebný tovar pre 1 nového pracovníka oddelenia)

- Projekt z maďarského programu v celkovej výške 532 000 Sk, pričom BSK sa na projekte podieľa finančne do výšky 5%, t.j. 26 600 Sk. Z uvedeného projektu budú hradené mzdy (cena práce – mzdy + odvody zamestnávateľa) 2 pracovníkov oddelenia a zariadenie kancelárie (nábytok + kancelárska technika + spotrebný tovar pre 1 nového pracovníka oddelenia)
- V nasledujúcich rokoch sa ráta s čerpaním technickej asistencie z programovacieho obdobia 2007-2013, pričom objem finančných prostriedkov pridelených BSK by mal byť vzhľadom na očakávaný presun kompetencií podstatne vyšší ako tomu bolo v uplynulých rokoch
- Vlastné projekty: začiatok realizácie najskôr v roku 2008, v roku 2007 nie sú v programoch INTERREG plánované výzvy.

Ďalšie aktivity:

Oddelenie teritoriálnej spolupráce sa bude zapájať do projektu CENTROPE, nositeľom projektu je Hlavné mesto SR Bratislava, ktoré financuje všetky s ním spojené aktivity.

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a rozvojové priority v oblasti priestorového plánovania geografického informačného systému

Strategický zámer

Komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia regiónu pre vytvorenie súladu všetkých činností v rámci jeho rozvoja a budovanie geografického informačného systému BSK.

Strategický cieľ

- Vypracovanie Územného plánu veľkého územného celku Bratislavského kraja (nový ÚPN)
- Vybudovanie a zefektívnenie GIS BSK v súlade s celoštátnou stratégiou informatizácie spoločnosti.

Priority

- Uplatňovanie územného plánu ako prierezového nástroja plánovanej regulácie využívania územia regiónu
- Realizácia cestného mostného prepojenia medzi obcami Záhorská Ves-Angern
- Rozvoj informačného systému Geoportálu BSK.

Opatrenia k prioritě 1

- Zabezpečenie rozvojových zámerov obcí pre spracovanie územného plánu regiónu
- Zabezpečenie verejného obstarávania územného plánu regiónu
- Zabezpečenie vypracovania podkladových materiálov (štúdií, generelov) pre spracovanie územného plánu regiónu
- Obstarávanie územného plánu regiónu (spracovanie, prerokovanie, schvaľovanie, vypracovanie čistopisov).

Opatrenia k prioritě 2

- Zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie mosta pre územné konanie
- Zabezpečenie procesu EIA pre mostné prepojenie ako podkladu pre územné konanie, zabezpečenie územného rozhodnutia
- Zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie pre stavebné konanie, zabezpečenie stavebného povolenia
- Zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie pre realizáciu mosta.

Opatrenia k prioritě 3

- Zabezpečenie rozvoja spolupráce medzi jednotlivými subjektami verejnej a štátnej správy v BSK v oblasti vybudovania geoinformačného systému verejnej správy v kraji
- Zabezpečenie kvalitného a efektívneho naplňovania informačného systému dátami
- Zabezpečovanie aktuálnosti informačného systému Update a Upgrade
- Zabezpečovanie zvyšovania vzdelanostnej úrovne pracovníkov verejnej správy v BSK v oblasti využívania geografických informačných systémov.

Ďalšie aktivity:

Zmeny a doplnky 1/2005-ÚPN VÚC Bratislavského kraja, ktoré sú pred ukončením

V rámci územnoplánovacích aktivít treba uviesť ďalšie aktivity, ktoré nevyžadovali rozpočtové nároky na spracovanie projektov, sú to: aktivity spojené s prácou v Spoločenstve regiónov Stredoeurópsky dopravný koridor (CETC), v cezhraničnej slovensko - rakúskej komisii pre výstavbu mosta Záhorská Ves-Angern, v spoločenstve DONAUREGIONEN, v komisii pre spracovanie Strategických hlukových máp v Bratislavskej aglomerácii.

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK.

Zámery a rozvojové priority pre oblasť sociálnych služieb

Strategický zámer

- Strategický prístup v oblasti sociálnej ochrany a sociálnej inklúzie reflektuje poznanie celkového procesu globalizácie a demografických zmien a súvisiace výzvy v oblasti zabezpečenia ekonomického rastu, udržateľnosti verejných financií, zvyšovania zamestnanosti, odstraňovania nezamestnanosti a zvyšovania sociálnej inklúzie. Základným cieľom sociálnej politiky BSK je utvárať pre obyvateľov prijímať a realizovať opatrenia, ktoré zabezpečia ľudské, hospodárske, sociálne a kultúrne práva a zdroje smerujúce k zabezpečeniu dôstojnej životnej úrovne každého človeka, podpore rodovej rovnosti, zabezpečeniu rovnosti príležitostí a eliminácii akejkoľvek formy diskriminácie
- Nadväznosť na celoštátne a regionálne strategické dokumenty: Národný akčný plán zamestnanosti, Stratégia rozvoja BSK, Lisabonská stratégia schválená Radou Európy, Akčný plán zamestnanosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Strategický cieľ

- Humanizácia života klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- Odborné a kvalitné poskytovanie sociálnych služieb
- Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb
- Efektivita financovania v sociálnej sfére
- Pomoc znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie, plniť významné spoločenské ciele ako zvyšovať schopnosti občanov uplatniť sa na trhu práce v meniacich sa spoločensko-ekonomických podmienkach, osobný rozvoj jednotlivca v súlade s jeho potrebami a schopnosťami.

Priority

- Transformácia existujúcich sociálnych zariadení
- Rozvoj celoživotného vzdelávania a podpora rozvoja výskumu a vývoja v kontexte zvyšovania kvality ľudských zdrojov
- Zavedenie procesu komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb
- Zefektívnenie financovania sociálnych služieb
- Podpora ďalšieho vzdelávania klientov ako procesu predchádzania sociálneho vylúčenia
- Analyzovať skutočné potreby občanov v oblasti sociálnych služieb a zabezpečiť úlohu BSK ako koordinátora potrieb sociálnych služieb v mestách a obciach v regióne
- Vybudovať systém soc. služieb pre občanov s diagnostikovaným psychiatrickým ochorením
- Vybudovať systém soc. služieb pre dospelých autistov
- Konceptne spracovať problematiku chráneného bývania
- Zabezpečenie supervízie u poskytovateľov soc. služieb – predpoklad kvalitných sociálnych služieb

- Vybudovať moderné Komunitné rehabilitačné centrá pre poskytovanie sociálnych služieb aj v subregiónoch. Pripomienkovať v legislatíve pripravovaného Zákona o sociálnej pomoci zapracovanie pojmu Komunitné rehabilitačné centrá
- zmeny v legislatíve pre riešenie poskytovania zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb (hlavne týždenné a celoročné DSS).

Opatrenia

- Monitoring aktuálneho stavu využiteľnosti a dopytu sociálnych služieb
- Zriadenie Strediska vzdelávania
- Príprava projektu Komunitné plánovanie
- Analýza stavu investovaných finančných prostriedkov vo financovaní zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja, a iných subjektov poskytujúcich sociálnu pomoc
- Integrácia znevýhodnených skupín do zamestnania. Vytvorenie Komunitného rehabilitačného centra.

Ďalšie aktivity:

Transformácia existujúcich sociálnych zariadení

Všetky zariadenia sociálnych služieb, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a v ktorých sa poskytuje starostlivosť občanom odkázaným na túto formu pomoci, prechádzajú v súčasnosti monitorovacím obdobím aby sa zistila ich skutočná využiteľnosť a opodstatnenosť.

Na základe zisteného stavu budú navrhnuté v súlade s koncepciou rozvoja sociálnych služieb BSK také transformačné kroky, ktoré sa budú realizovať iba na základe dopytu sociálnych služieb v BSK. Za základné monitorovacie ukazovatele o činnosti jednotlivých zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti BSK sa stanovili: kapacita využiteľnosti zariadenia, forma pobytu (denný, týždenný, celoročný, prechodný) a personálne obsadenie.

Sumarizácia týchto ukazovateľov je dôležitý informačný podklad pre objektívne rozhodovanie o opodstatnenosti existencie jednotlivých typov zariadení a efektívneho vynakladania finančných prostriedkov určených na rozvoj sociálnych služieb.

Podpora procesu ďalšieho a celoživotného vzdelávania zamestnancov zariadení sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja prostredníctvom využitia inovatívnych foriem vzdelávania. Vzdelávanie zamestnancov ZSS zabezpečovali riaditelia zariadení samostatne, čo viedlo k značným disparitám a nejednotnosti zabezpečovaní obsahu a rozdielnosti úrovne vzdelávania.

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb

Keďže na sociálne služby nie je nikdy dosť finančných prostriedkov je vhodné prijať také opatrenia, ktoré by zabezpečili, aby sa peniaze na sociálne služby začali rozdeľovať

účelne. Túto účelnosť môže plne saturovať iba komunitné plánovanie. Cieľom KP je otvoriť priestor ku komunikácii občanov, zvýšiť podiel rozhodovania zástupcov obce alebo kraja tak, aby výsledné rozhodnutie bolo odrazom potrieb a prání občanov a taktiež bolo občanmi aj kladne prijímané. Ďalším cieľom tejto metódy je vytvorenie komunitného plánu sociálnych služieb tak aby odpovedal možnostiam, potrebám a zdrojom v komunite.

Pre tvorbu kvalitného Komunitného plánu je potrebné poznať analýzu súčasného stavu, poznať potreby ľudí, tiež naše možnosti.

Ide o štatistickú analýzu a vypracovanie analytického prehľadu o:

- Aktuálnych možnostiach a bariérach využívania sociálnych služieb jednotlivými kategóriami klientov sociálnych služieb v BSK a podľa jednotlivých okresov
- Potrebách a očakávaniach jednotlivých kategórií klientov v otázke smerovania budúceho rozvoja sociálnych služieb v BSK a podľa okresov BSK
- Porovnanie dopytu a ponuky služieb v okresoch Bratislavského samosprávneho kraja pre jednotlivé kategórie prijímateľov sociálnych služieb

Zefektívnenie financovania sociálnych služieb

Hlavnou úlohou bude vypracovanie analýzy stavu siete a súčasne aj vypracovanie komparácií poskytnutých údajov z rôznych hľadísk. Zaujímavé bude napr. porovnávanie poskytovania sociálnych služieb medzi štátnymi a neštátnymi subjektami, ďalej zistenie stavu použitých finančných prostriedkov a ich vynaložená účelovosť na jednotlivé typy sociálnych služieb, počet klientov v zariadeniach sociálnych služieb podľa typu určenia, počet klientov čakajúcich na umiestnenie do zariadení sociálnych služieb, stav vzdelanostnej úrovne pracovníkov poskytujúcich sociálne služby, úroveň a kvalita poskytovaných služieb atď.

Kapitola financovania sociálnych služieb je otvoreným procesom pretože až po vypracovaní projektu sa môžu dať na misky váh priority komunitných požiadaviek a možnosti ich financovania. . Potreby financovania reformy sociálnych služieb v BSK pritom vyplývajú najmä z finančných nárokov na:

- Rekonštrukciu a komplexnú modernizáciu infraštruktúry existujúcich ZSS
- Zvyšovanie kvality štandardu poskytovaných sociálnych služieb
- Transformáciu a premenu dnešných ZSS (ktoré budú súčasťou transformačných projektov) na iné formy poskytovania sociálnych služieb (napríklad chránené bývanie a komunitné a integrované formy poskytovania sociálnych služieb)
- Vybudovanie nových (v Bratislavskom regióne chýbajúcich alebo nedostatkových) zariadení, respektíve subjektov ako poskytovateľov sociálnych služieb
- Koordinovať činnosť v regióne k uspokojeniu potrieb občanov znevýhodnených sociálnych skupín
- Finančné príspevky neštátnym a iným subjektom poskytujúcich sociálne služby
- Iné, súvisiace so zámermi koncepcie.

Na financovaní samotných sociálnych služieb by sa do roku 2010 mal výraznejšie podieľať klient a jeho rodina, a to v prípade solventných klientov do výšky svojich možností. Klient alebo rodina klienta by mal(a) zo svojho príjmu a majetku hradiť platbu za sociálnu

službu, najviac však do výšky skutočných nákladov (okrem klientov a ich rodín, ktorí sú v hmotnej a majetkovej núdzi).

Do roku 2010 bude princíp viaczdrojovosti posilňovaný a zdroje financovania sociálnych služieb a ich transformácie a modernizácie v BSK bude tvoriť kombinácia súkromných a verejných zdrojov. Ich vzájomný pomer by sa však mal v porovnaní so súčasným stavom (s dominanciou verejných) obrátiť. Proces bude prebiehať na základe hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb a určeného štandardu a nad štandardu. BSK bude vyvíjať snahu na vytvorenie podmienok financovania tak, aby sa hlavnými zdrojmi stali súkromné zdroje, kde to príjem a majetok občana umožňuje. BSK bude finančné prostriedky smerovať do sociálnych služieb prednostne pre občanov v hmotnej núdzi.

Vytvorenie Komunitného rehabilitačného centra, v súlade s plánovaným zavedením tohto pojmu do legislatívy ako kľúčové nástroje predchádzania a riešenia chudoby a sociálneho vylúčenia boli zdôraznené najmä prostredníctvom modernizácie, zvýšenia účinnosti, flexibility a individuálneho prispôsobenia klientovi. Budeme pokračovať v opatreniach na posilnenie sociálnej inklúzie, predchádzanie vylúčeniu z trhu práce a podporu integrácie znevýhodnených skupín do zamestnania, najmä zdravotne postihnutých absolventov škôl, dospelých osôb so zdravotným postihnutím, matiek s deťmi a osôb vo veku blízkom dôchodkovému veku..

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a rozvojové priority pre oblasť kultúry

Strategický zámer

- Prostredníctvom rovnomerne rozloženej siete kultúrnych inštitúcií v pôsobnosti BSK a v súčinnosti s ostatnými kultúrnymi a inými organizáciami na území kraja zachovávať a zveľaďovať jedinečné kultúrne bohatstvo kraja v záujme trvalo udržateľného rozvoja BSK a zabezpečenia rozmanitosti kultúr regiónov v spoločenstve EÚ. Vytvorenie kultúrneho miesta s kultúrnymi ľuďmi žijúcimi v kultivovanom prostredí.

Strategický cieľ

- Vypracovanie Koncepcie rozvoja kultúry v BSK na roky 2007 – 2013 anásledne jej postupné zavádzanie do praxe v súčinnosti so subjektami pôsobiace v oblasti kultúry v regióne
- Zriadenie Regionálneho fondu na podporu kultúrnych aktivít v Bratislavskom samosprávnom kraji

Priority

- Postupná realizácia a uplatňovanie Koncepcie rozvoja kultúry v BSK, koordinácia aktivít subjektov začlenených do oblasti kultúrneho pôsobenia v regióne.
- Koordinačná činnosť, najmä spolupráca s miestnou samosprávou, ústrednými orgánmi štátnej správy (MK SR, MZV SR), profesnými a záujmovými združeniami pri napĺňaní jednotlivých bodov spracovanej Koncepcie rozvoja kultúry v BSK na roky 2007 – 2013.
- Tvorba, realizácia a iniciovanie projektov na podporu kultúrnych aktivít v kraji, investičných projektov pre oblasť kultúry v spolupráci s miestnou samosprávou.
- Tvorba informačnej databázy regiónu v oblasti kultúry, mapovanie infraštruktúry kultúrnych zariadení, zisťovanie požiadaviek konzumentov, výskum s cieľom hodnotenia úrovne kultúrnych aktivít.

Opatrenia

- Stanovenie priorít financovania kľúčových kultúrnych aktivít v regióne.
- Príprava, prerokovanie, schvaľovanie a aktualizácia koncepcných materiálov zameraných na rozvoj kultúry v regióne.
- Vytvorenie podmienok na reprezentáciu kultúry regiónu v zahraničí a rozvíjanie medzinárodnej spolupráce v oblasti kultúry.
- Iniciatíva a podpora pri tvorbe spoločných marketingových, propagačných a informačných aktivít v oblasti kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji.
- Podpora inovatívnych prístupov v oblasti prezentácie kultúry, rozvoj tvorivosti a zvyšovanie kvality kultúrnej produkcie, rozvíjanie manažérskych zručností a vedomostí zamestnancov kultúrnych zariadení v oblasti tvorby, uchovávania a šírenia kultúrnych hodnôt.

- V spolupráci s oddelením cestovného ruchu spracovanie ponuky kultúrnych aktivít a zaujímavosti z oblasti kultúry pre domácich a zahraničných návštevníkov.

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a rozvojové priority pre oblasť zdravotníctva

Strategický zámer

- Zabezpečenie dostatočnej a dostupnej zdravotnej starostlivosti v rámci Bratislavského kraja. Zlepšenie zdravotnej starostlivosti vo vybraných diagnózach a skupinách obyvateľstva Diabetes mellitus. Zdravotná starostlivosť o populáciu nad 65 rokov. Podpora a koordinácia celospoločenských programov na ochranu zdravia

Strategický cieľ

- Aktualizovať register subjektov poskytujúcich všetky formy zdravotnej starostlivosti v rámci regiónu a každoročne analyzovať ich dostatočnosť dostupnosť z hľadiska demografických a zdravotných charakteristík kraja.
- Analyzovať vývoj chorobnosti na Diabetes mellitus v Bratislavskom kraji
- Analyzovať dostatočnosť a dostupnosť siete zdravotníckych zariadení v odbore diabetológia .
- Analyzovať sieť geriatrických ambulancií z hľadiska dostatočnosti a dostupnosti
- Analyzovať účasť agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti v poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti obyvateľom nad 65 rokov osobitne mobilným a imobilným
- Analyzovať spoluprácu všeobecných lekárov, geriatrov, agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti a sestier vykonávajúcich samostatnú ošetrovateľskú prax pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov nad 65 rokov
- Analyzovať poskytovanie zdravotnej starostlivosti v domovoch sociálnych služieb a problémy, ktoré s ňou súvisia
- V spolupráci so Slovenskou lekárskou spoločnosťou zorganizovať workshop zameraný na riešenie problémov zdravotnej starostlivosti pre občanov nad 65 rokov
- Podpora preventívnych opatrení v boji proti civilizačným chorobám
- Koordinácia a podpora pri plnení celospoločenských národných programov smerujúcich k ochrane a podpore zdravia.

Opatrenia

- Na základe výsledkov analýzy iniciovať v spolupráci so zdravotnými poisťovňami vytváranie nových zdravotníckych zariadení resp. navrhovať reštrikciu zdravotníckych zariadení v tých odboroch, kde je zistená ich nadpočetnosť
- S cieľom zabezpečiť poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti obnoviť činnosť antiinfekčnej komisie a komisie pre racionálnu farmakoterapiu (v súlade s plnením úloh na úseku farmácie)
- Podporovať vytvorenie Centra pre diabetikov navrhované Zväzom diabetikov

- Spolupracovať so Zväzom diabetikov a podporovať aktivity smerujúce k lepšej informovanosti obyvateľstva o tomto ochorení a o možnosti jeho prevencie a liečby
- Aktualizovať register subjektov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť občanom nad 65 rokov a to všetkých poskytovateľov prevádzkujúcich liečebne domy ošetrovateľskej starostlivosti, hospice a mobilné hospice
- Na základe výsledkov analýz vypracovať projektu strediska komplexnej komunitnej starostlivosti riešiaci problémy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti
- V spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva zorganizovať medzinárodnú konferenciu na tému : „Postavenie preventívnych prehliadok obyvateľstva v systéme ochrany zdravia „
- Účasť a organizovanie vzdelávacích aktivít smerujúcich k plneniu celospoločenských programov na ochranu zdravia v súlade s Národným programom podpory zdravia a ďalšími celospoločenskými programami zameranými na zlepšenie zdravotného stavu populácie. Pokračovanie v projektoch zameraných na: sexuálne prenosné nákazy, vzdelávanie obyvateľstva v oblasti liečby antibiotikami, a pod.

Zámery a rozvojové priority pre oblasť dopravy

Strategický zámer

Oddelenie pozemných komunikácií

- Vybudovať kvalitnú regionálnu sieť s dostatočnou priepustnosťou a bezpečnosťou pre lepšie priame spojenie jednotlivých častí regiónu a zaistenie dopravnej prístupnosti oblastí s rozvíjajúcou sa bytovou a priemyselnou výstavbou s prepojením na nadregionálnu dopravnú sieť – cesty I. triedy, rýchlostné komunikácie a diaľnice
- Zrekonštruovať cestu II/503 v celom úseku (Senec – Pezinok – Malacky) tak, aby bola schopná previesť časť dopravného zaťaženia v smere východ – západ a odbremeniť tak komunikácie v meste Bratislava a súčasne umožnila rozvoj priľahlého územia.

Oddelenie cestnej dopravy a dráh

- Výrazné zlepšenie dopravného zabezpečenia cestnej verejnej dopravy v regióne Bratislavský kraj
- Doriešiť dopravnú obslužnosť prostriedkami hromadnej dopravy rozvíjajúcich sa obytných a priemyselných oblastí regiónu.

Strategický cieľ

Oddelenie pozemných komunikácií

- Postupné zvyšovanie kvality jestvujúcej dopravnej siete zabezpečovaním kvalitnej údržby, opráv, rekonštrukcií a investičných akcií na cestách II a III. triedy a mostoch vo vlastníctve BSK.

Oddelenie cestnej dopravy a dráh

- Vybudovanie efektívneho integrovaného dopravného systému v regióne Bratislavský kraj.

Priority

Oddelenie pozemných komunikácií

- Skvalitnením cestnej infraštruktúry zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky v regióne. Zo 178,935 km ciest II. tr. je 38,72 km v nevyhovujúcom, havarijnom stave – 21,6 %
Z 332,738 km ciest III. tr. je 117,23 km v nevyhovujúcom, havarijnom stave – 35,2 %¹⁹

¹⁹ Údaje z jarnej prehliadky ciest v r. 2006.

Oddelenie cestnej dopravy a dráh

- Dobudovanie organizácie BID s.r.o.
- Vypracovanie plánu dopravnej obslužnosti regiónu
- Vybudovanie IDS BSK.

Opatrenia

Oddelenie pozemných komunikácií

- Vykonať opravy na 8 úsekoch ciest II. triedy pre nevyhovujúci povrch vozovky
- Vykonať opravy na 58 úsekoch ciest III. triedy pre nevyhovujúci povrch vozovky
- Vykonať rekonštrukcie na 6 úsekoch ciest II. triedy – nevyhovujúce šírkové usporiadanie a smerové vedenie trasy, rozpad vozovky, zosuv svahov
- Vykonať rekonštrukcie na 8 úsekoch ciest III. triedy – nevyhovujúce šírkové usporiadanie, rozpad vozovky
- Vykonať rekonštrukcie 44 mostov - oprava a rekonštrukcia
- Zrealizovať 3 investičné akcie : Obchvat Pezinok – Vinosady – Modra
- Obchvat Modry
- Most Záhorská Ves – Angern.

Oddelenie cestnej dopravy a dráh

- Zabezpečenie rozvoja dobre fungujúcej organizácie BID s.r.o, ktorá v spolupráci s BSK a výberovým konaním určených verejných dopravcov zabezpečí účinný a ekonomický systém verejnej hromadnej dopravy osôb
- Zabezpečenie rozšíreného vykonávania odborného dozoru v cestnej doprave
- Na základe vypracovaného pilotného projektu plánu dopravnej obslužnosti regiónu Košického samosprávneho kraja zabezpečiť v spolupráci s BID, dopravcami a starostami obcí regiónu vypracovanie plánu dopravnej obslužnosti Bratislavského regiónu
- Na základe plánu dopravnej obslužnosti regiónu realizovať integrovaný dopravný systém na základe vypracovaného harmonogramu podľa navrhnutých etáp jeho postupného zavádzania.

Ďalšie aktivity:

Rozborom dopravnej nehodovosti na cestách II a III triedy postupne navrhovať systematické opatrenia na zníženie počtu a následkov dopravných nehôd v regióne. V prvej etape, po zakúpení licencie na grafické práce, navrhnuť a s príslušnými orgánmi prerokovať návrhy opatrení na ceste II/502 v meste Svätý Jur a v meste Pezinok – mestská časť Grinava.

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK

Zámery a rozvojové priority pre oblasť školstva

Strategický zámer

Budovať funkčný, efektívny, hospodárny a kvalitný súbor škôl a školských zariadení vystihujúcich potreby regiónu a ekonomicko-sociálne špecifiká Bratislavského samosprávneho kraja tak, aby školy a školské zariadenie akceptovali európske trendy vo výchove a vzdelávaní a po vstupe do EÚ bezproblémovo kooperovali so svojimi európskymi partnermi.

Strategický cieľ

Zvýšiť kvalitu a prístup k celoživotnému vzdelávaniu s dôrazom na transformáciu obsahu vzdelávania smerom k rozvíjaniu kľúčových kompetencií s cieľom zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť Bratislavského kraja a to:

- Optimalizáciou siete stredných škôl a školských zariadení na území BSK
- Objektivizáciou financovania stredných škôl a školských zariadení na území BSK

Priority

- Optimalizovať sieť stredných odborných škôl, vytvárať z vhodných škôl univerzálne centrá celoživotného vzdelávania
- Racionalizovať študijné a učebné odbory, profilovať ich podľa zamerania jednotlivých škôl a potrieb regiónu
- Upriamiť manažment stredných škôl a školských zariadení na riadenie ľudských zdrojov a strategické plánovanie
- Vytvoriť optimálny informačný systém pre záujemcov o štúdium na stredných školách
- Vytvoriť efektívny model hospodárskeho riadenia škôl podporujúci vlastné aktivity škôl, viac zdrojové financovanie, zodpovednosť škôl a ich manažmentov za hospodársky výsledok

Opatrenia

- Prehodnotiť opodstatnenosť existencie škôl z hľadiska kapacitného využitia, naplnenosti žiakmi a možných príjmov za voľné priestory
- Prehodnotiť opodstatnenosť existencie škôl a školských zariadení z hľadiska hospodárnosti a efektívnosti vynakladaných prostriedkov
- Prehodnotiť súčasnú sieť škôl z hľadiska profilácie jednotlivých škôl na podmienky regiónu, zamestnanosti a vznik odborných centier vzdelávania
- Zhodnotiť dopad optimalizačného procesu
- Definovať kľúčové školy s kľúčovými odbormi štúdia, pre jednotlivé skupiny odborov (stavebníctvo, chémia, elektrotechnika, atď.)
- Utliť alebo zrušiť neperspektívne odbory.
- Zaradiť do siete odbory pre potreby podnikateľskej sféry v regióne
- Zhodnotiť dopad racionalizačného procesu

- Umožniť ďalšie vzdelávanie manažmentu škôl a následne vyvolať rokovanie s Metodicko-pedagogickým centrom v Bratislave, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania o systéme celoživotného vzdelávania pedagogických zamestnancov škôl
- Obnoviť činnosť Rady riaditeľov
- Zabezpečiť stretnutie riaditeľov stredných škôl a školských zariadení so zamestnancami odboru školstva dvakrát do roka na získanie spätnej väzby a vyhodnotenie činnosti
- Vytvoriť informačný portál – web stránku, kde budú komplexné informácie o každej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, ktorá bude slúžiť žiakom ZŠ pri orientácii vo výbere povolania
- Zlepšiť spoluprácu s výchovnými poradcami na ZŠ
- Každoročne vydávať informačnú príručku o možnosti štúdia na SŠ pre žiakov 9. ročníkov
- Objektívizovať model rozpisu finančných prostriedkov pre školy na začiatku finančného roka (index personálnej náročnosti, index náročnosti odborov štúdia, index prevádzkovej náročnosti objektov školy)
- Novelizovať VZN o využívaní majetku BSK
- Vytvoriť nové prémiové ukazovatele pre riaditeľov škôl (osobné ohodnotenie, príplatok za riadenie)
- Preškoliť riaditeľov v oblasti hospodárskeho riadenia škôl
- Uskutočniť audit stavu budov a na tomto základe pripraviť plán opráv a rekonštrukcií s výhľadom na 8 – 10 rokov (v spolupráci s Odborom investícií)

Ďalšie aktivity:

Strategické zámery v oblasti odborného vzdelávania a prípravy sú už realizované v rámci schválených projektov:

- a) Celoštátny rozvojový program „Optimalizácia odborného vzdelávania a prípravy pre predaj a servis motorových vozidiel“, ktorý je realizovaný pod odbornou gesciou ŠIOV, ktorý sa realizuje na 2 vybraných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK
 - b) Projekt ESF JPD 3 2005(1-24 „Centrá odborného vzdelávania a informácií ako základ pre prispôsobovanie vzdelávania požiadavkám trhu práce“ pod gesciou KŠÚ BA, ktorý sa realizuje na 6 vybraných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK
- Spracovávanie systému „Pasportizácie komplexných údajov o školách a školských zariadeniach“
 - Pravidelné monitorovanie a štatistické spracovanie údajov o školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK
 - Spolupráca pri tvorbe novej a inovácii (účasť v odborných komisiách a subkomisiách) pedagogickej dokumentácie študijných a učebných odborov
 - Podpora projektov otvorenej školy

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK.

Zámery a priority regionálneho rozvoja vo vzťahu k využívaniu štrukturálnych fondov EÚ

Strategický zámer

Zvýšenie konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónu Bratislavský kraj v rámci Európskej únie s využitím štrukturálnych fondov EÚ

Strategický cieľ

Realizácia operačných programov Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky v programovom období 2007 – 2013 na území BSK v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

Priority

- Realizácia projektov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj v oblasti infraštruktúry (obnova školskej infraštruktúry, ochrana životného prostredia, modernizácia ciest II. a III. triedy, regenerácia sídiel) a v oblasti inovácií a informatizácie
- Realizácia projektov v rámci Operačného programu Vzdelávanie
- Realizácia projektov v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia
- Realizácia projektov v rámci Operačného programu Výskum a vývoj

Opatrenia

- Spoluúčasť s riadiacimi orgánmi (príslušné ministerstvá) na príprave a aktualizácii programových dokumentov (operačné programy, programové manuály, príručky pre predkladateľov projektov a interné manuály) v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu
- Príprava a vybudovanie nového oddelenia ako implementačnej jednotky, ktoré bude v súvislosti s presunom kompetencií z riadiaceho orgánu pre Operačný program Bratislavský kraj zabezpečovať funkciu a výkon činnosti sprostredkovateľského orgánu v prioritnej osi Infraštruktúra (školsťvo, životné prostredie, doprava, regenerácia sídiel)
- Dobudovanie oddelenia (personálne, mzdové a technické zabezpečenie) z hľadiska výkonu činností súvisiacich s prípravou a realizáciou operačných programov a konkrétnych projektov Bratislavského samosprávneho kraja ako príjemcu pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ v programovom období 2007 - 2013
- Aktívna účasť v pracovných skupinách a monitorovacích výboroch pre jednotlivé operačné programy v ciele Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť
- Zabezpečenie publicity a informovanosti regionálnych subjektov – potenciálnych prijímateľov pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ v rámci operačných programov v ciele Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť
- Koordinácia a spoluúčasť na vypracovaní a implementácii projektov Bratislavského samosprávneho kraja v rámci Operačného programu Bratislavský kraj (školská

infraštruktúra, ochrana životného prostredia, modernizácia ciest II. a III. triedy, regenerácia sídiel)

- Koordinácia a spoluúčasť na príprave a implementácii projektov Bratislavského samosprávneho kraja v rámci ostatných operačných programov v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (vzdelávanie, zamestnanosť a sociálna inklúzia, výskum a vývoj)
- Poskytovanie poradenstva a pomoci pri príprave projektov žiadateľov z verejného a súkromného sektora v rámci operačných programov v cieľi regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Ďalšie aktivity

- Vypracovanie projektu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013, metodické usmernenie a koordinácia prác na realizácii projektu, implementácia a monitorovanie projektu
- Príprava materiálov z oblasti regionálneho rozvoja a štrukturálnych fondov EÚ na rokovanie Zastupiteľstva BSK
- Spolupráca s jednotlivými ministerstvami pri príprave zákonov, strategických a programových dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja
- Spolupráca s regionálnymi subjektami (obce, podnikateľská sféra, mimovládne organizácie, záujmové združenia a pod.) pri realizácii nástrojov regionálnej politiky
- Vedenie databáz, poskytovanie informácií a vyhodnocovanie ukazovateľov ekonomického a sociálneho rozvoja regiónu.

Rozpočtové nároky

Rozpočtové nároky sú zahrnuté v návrhu rozpočtu BSK.

19. Operačné programy a možnosti ich využitia na území Bratislavského samosprávneho kraja

Bratislavský kraj je v oblasti kohéznej a regionálnej politiky Európskej únie v programovom období 2007 – 2013 zaradený do cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, ktorý je v rámci štrukturálnych fondov Európskej únie podporovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) a Európskeho sociálneho fondu (ESF).

Na základe finančnej perspektívy SR na roky 2007 – 2013 je pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť stanovená celková finančná alokácia prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ vo výške 449 018 529 EUR v bežných cenách. Tieto finančné prostriedky sú prerozdelené do samostatného operačného programu pre Bratislavský kraj a do operačných programov pokrývajúcich aj cieľ Konvergencia (ostatné územie Slovenska) operačný program Výskum a vývoj, Vzdelávanie a Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Finančné alokácie na jednotlivé operačné programy v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

Operačný program	Fond	Finančná alokácia v EUR (bežné ceny)
OP Bratislavský kraj	ERDF	87 000 000
OP Výskum a vývoj	ERDF	326 415 373
OP Vzdelávanie	ESF	17 801 578
OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	ESF	17 801 578
Spolu	ERDF, ESF	449 018 529

Operačný program Bratislavský kraj

V operačnom programe Bratislavský kraj na roky 2007 - 2013 je alokovaných celkom 87,0 mil. EUR, z toho 61,0 mil. EUR je určených na podporu rozvoja prioritnej osi infraštruktúra a 26,0 mil. EUR na projekty v prioritnej osi inovácie a informatizácia spoločnosti.

V prioritnej osi Infraštruktúra budú podporované aktivity v oblasti:

1. Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry (obnova a rekonštrukcie existujúcich školských zariadení za účelom zlepšenia energetickej hospodárnosti budov základných a stredných škôl, modernizácia vnútorného vybavenia školských zariadení v nadväznosti na skvalitnenie a/alebo zmenu obsahu vzdelávacieho procesu na základných a stredných školách)
2. Podpora investícií do ochrany životného prostredia (podpora aktivít na zabezpečenie ochrany pred povodňami, programy starostlivosti o chránené územia vrátane

NATURA 2000 a programy záchrany pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy, infraštruktúra ochrany prírody a krajiny, informačné a propagačné aktivity pre oblasť ochrany prírody a krajiny)

3. Modernizácia a rozvoj ciest II. a III. triedy (odstránenie kritických nehodových lokalít, zabezpečenie bezpečnosti a plynulosti dopravy)
4. Regenerácia sídiel (vypracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja a územno – plánovacích dokumentácií, vypracovanie a realizácia komplexných projektov regenerácie častí sídiel a ich zón, úprava verejných priestranstiev, zachovanie a obnova kultúrneho dedičstva)

V prioritnej osi Inovácie a informatizácia budú podporované aktivity v oblasti:

1. Inovácie a technologické transfery (podpora tvorby a zavádzania inovácií a technologických transferov, zavádzanie a využívanie progresívnych technológií, ochrana duševného vlastníctva)
2. Informatizácia spoločnosti (optimalizácia a rozvoj infraštruktúry informačných systémov verejnej správy, zavádzanie rozšírených verejných e-služieb na regionálnej a lokálnej úrovni, rozvoj integrovaných obslužných miest, podpora tvorby užitočného digitálneho obsahu na regionálnej a lokálnej úrovni, podpora dostupnosti širokopásmového internetu)

V Operačnom programe Bratislavský kraj budú podporované projekty nenávratným finančným príspevkom z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a oprávnení prijímateľa pomoci z verejného sektora, vrátane BSK sa budú spolupodieľať na spolufinancovaní schválených projektov vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Operačný program Výskum a vývoj

V Operačnom programe Výskum a vývoj sú pre Bratislavský kraj alokované finančné prostriedky vo výške 326 415 mil. EUR. Zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja budú podporované aktivity v oblasti:

- Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja
- Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu
- Prenos výskumom a vývojom získaných poznatkov a technológií do praxe

Operačný program Vzdelávanie

- Operačný program Vzdelávanie je v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť zameraný na moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj. Zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu je alokovaných 17,801 mil. EUR a budú podporované projekty v oblasti:
- premena tradičnej školy na modernú
- zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a celoživotného vzdelávania

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia je v ciele Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť zameraný na podporu rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie v Bratislavskom kraji. Alokovaná výška zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu je 17,801 mil. EUR a podporované budú projekty v oblasti:

- Rastu zamestnanosti a zlepšenie zamestnatelnosti, zosúladienie pracovného a rodinného života
- Sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately
- Podpory integrácie znevýhodnených skupín na trhu práce
- Budovania kapacít a zlepšenie kvality služieb verejnej správy
- Podpory rastu zamestnanosti pre vzdelanostnú spoločnosť.

Vo všetkých operačných programoch určených pre Bratislavský kraj budú podporované projekty nenávratným finančným príspevkom z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a z Európskeho sociálneho fondu a oprávnení prijímateľa pomoci z verejného sektora, vrátane BSK sa budú spolupodieľať na spolufinancovaní schválených projektov vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Operačné programy sú pred schválením a odsúhlasením Európskou komisiou. Zverejnenie prvých výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku pre verejný sektor – teda aj Bratislavský samosprávny kraj sa očakáva v druhom polroku 2007. Z toho dôvodu je pre Bratislavský samosprávny kraj veľmi dôležité a potrebné pripraviť pre každý operačný program a pre každú podporovanú oblasť zásobník projektov, ktoré sa budú ďalej pripravovať podľa zverejnených výziev a kritérií riadiacich orgánov. Príprava a vypracovanie projektov (investičných aj investičných) je časovo veľmi náročný proces najmä z hľadiska vysporiadania vlastníckych práv, vypracovania projektových dokumentácií a zabezpečenia verejného obstarávania dodávateľov na realizáciu schválených projektov. Z finančného hľadiska je dôležité každoročne v rozpočte Bratislavského samosprávneho kraja zabezpečiť a vyčleniť dostatok finančných prostriedkov na spolufinancovanie schválených projektov počas celej doby trvania projektu.

Národný strategický referenčný rámec obsahuje okrem operačných programov pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (Bratislavský kraj) aj operačné programy pre cieľ Konvergencia (ostatné územie Slovenska). Ide o operačné programy, ktoré sú podporované zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu (KF) a o finančnú pomoc v rámci nich sa môžu uchádzať projekty väčšieho, prípadne nadregionálneho, resp. národného významu. Bratislavského kraja sa týka Operačný program Doprava, Operačný program Životné prostredie, Operačný program Informatizácia spoločnosti a Operačný program Technická pomoc.

Finančné alokácie na operačné programy v rámci cieľa Konvergenca, z ktorých bude čerpať finančnú podporu aj Bratislavský kraj

Operačný program	Fond	Finančná alokácia v EUR
OP Doprava	KF	1 254 541 078
OP Životné prostredie	ERDF	176 756 935
OP Informatizácia spoločnosti	ERDF	139 033 357
OP Technická pomoc	ERDF	97 601 421

Operačný program Doprava je zameraný na 2 prioritné osi – železničnú infraštruktúru a cestnú infraštruktúru. V rámci týchto prioritných osí sa budú podporovať opatrenia zamerané na modernizáciu a rozvoj železničných tratí (TEN – T a ostatné trate) a rozvoj diaľnic v súlade s nariadením pre Kohézny fond. Príjemcom pomoci budú Železnice Slovenskej republiky a Národná diaľničná spoločnosť.

Operačný program Životné prostredie bude v rámci svojich prioritných osí okrem iného podporovať aj celonárodné opatrenia zamerané na vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému, na zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení, vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov. Príjemcovia pomoci nie sú ešte konkretizovaní.

Operačný program Informatizácia spoločnosti má stanovené 3 prioritné osi - elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb, rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry a zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu. V rámci prioritných osí sa budú podporovať opatrenia zamerané na elektronizáciu verejnej správy na centrálnej regionálnej a miestnej úrovni, opatrenia súvisiace so získavaním, spracovaním, digitalizáciou, archivovaním, ochranou a sprístupňovaním obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií a opatrenia súvisiace s rozvojom a trvalo udržateľným využívaním infraštruktúry širokopásmového prístupu a so stimulovaním dopytu po širokopásmovom prístupe. Stratégia implementácie projektov v oblasti informatizácie je postavená na integračnom koncepte a princípe centralizovaného riadenia, to znamená, že opatrenia sa budú implementovať prevažne formou národných, resp. dopytovo orientovaných projektov z úrovne riadiacich orgánov.

20. Návrh na zostavenie indikatívneho zásobníka projektových zámerov BSK

Bratislavský samosprávny kraj bude môcť využívať možnosti čerpania vo vyššie uvedených operačných programoch z pozície konečného prijímateľa týchto prostriedkov.

Ako oprávnený príjemca pomoci má BSK najširšie pole pôsobnosti v OP Bratislavský kraj. Pre oblasť „Infraštruktúra“ je vlastne dominantným oprávneným príjemcom. Je preto potrebné, aby sa jednotlivé odborné útvary, v ktorých kompetencii je spravovanie konkrétnych podporovaných priorít (školsťvo, sociálne veci, dopravná infraštruktúra, životné prostredie, regionálny rozvoj, informatika, ..) angažovali vo vypracovaní databázy projektových zámerov aj s územnou identifikáciou (konkretizáciou lokality, budovy, zariadenia, cesty...).

Indikatívny zásobník projektových zámerov, bude zostavený podľa jednotlivých odvetví spravovaných Bratislavským samosprávnym krajom a vyhodnotí predpokladané finančné nároky na realizáciu konkrétnych projektov. Vzor formulára na vypracovanie zásobníka projektov pre jednotlivé oblasti vypracuje Odbor regionálneho rozvoja a priestorového plánovania v spolupráci s Ekonomickým odborom. Zostavenie zásobníka projektov bude prebiehať v súčinnosti s odbornými útvarmi BSK a zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, konečný zoznam projektových zámerov so zohľadnením rozvojových priorít odsúhlasí predseda Bratislavského samosprávneho kraja a Zastupiteľstvo BSK.

21. Záver

Východiská rozvojovej stratégie BSK so zohľadnením priorít programovacieho obdobia pre čerpanie štrukturálnych fondov na roky 2007 – 13 vytvára základný rámec pre uplatňovanie zámerov Bratislavského samosprávneho kraja v oblastiach, ktoré v súčasnosti zo zákona prislúchajú do jeho pôsobnosti. Zároveň aktualizuje možnosti čerpania eurofondov na svojom území na obdobie rokov 2007 – 13 podľa v súčasnosti vládou SR schválených a známych programových dokumentov určených na čerpanie pomoci z ERDF, ESF a Kohéznych fondov.

Keďže negociačné rokovania s Európskou komisiou budú podľa vyjadrení ministerstiev, ktoré vystupujú ako Riadiace orgány pre jednotlivé programy prebiehať po 26. januári 2007, môže dôjsť ešte k určitým korekciám informácií súvisiacich s alokáciou finančnej pomoci na jednotlivé opatrenia navrhované v Operačných programoch. O prípadných úpravách bude Zastupiteľstvo BSK informované v osobitnej správe.